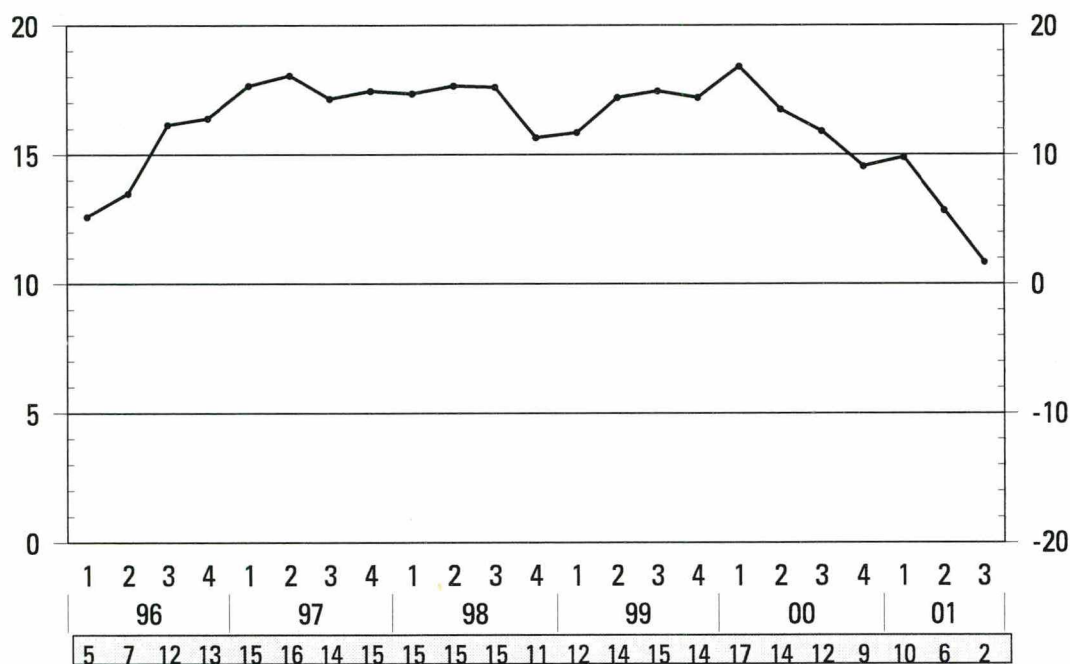

Kuluttajabarometri maakunnittain

2001, 3. neljännes

Kuluttajien luottamusindikaattori

Vuosineljännes ja indikaattorin pisteluku

Sisällys

Sivu

Katsaus	3
Tutkimusmenetelmä	9

Kuviot

1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten	10
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	11
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	12
4. Kuluttajahinnat nyt verrattuna 12 kk sitten	13
5. Kuluttajahinnat: muutos seuraavien 12 kk aikana	14
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	15
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen	16
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin	17
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavien 12 kk aikana	18
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavien 6 kk aikana	19
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavien 6 kk aikana, maakunnittain	20
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta	21
13. Miten todennäköisesti talous säästää seuraavien 12 kk aikana	22
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	23
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana	24
16. Kotitalouden rahatilanne	25
17. Rahankäyttö kestotavaroihin	26

Itä-Uudenmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut.

Ahvenanmaan lukuja ei esitetä maakuntatarkastelussa erikseen tulosten suuren satunnaisvaihtelun vuoksi. Koko maan lukuihin Ahvenanmaan luvut kuitenkin sisältyvät.

Saadut haastattelut maakunnittain

Uusimaa	1 124	Keski-Suomi	237
Varsinais-Suomi	394	Etelä-Pohjanmaa	182
Satakunta	227	Pohjanmaa	154
Kanta-Häme	145	Keski-Pohjanmaa	66
Pirkanmaa	422	Pohjois-Pohjanmaa	356
Päijät-Häme	166	Kainuu	78
Kymenlaakso	169	Lappi	177
Etelä-Karjala	135	Itä-Uusimaa	93
Etelä-Savo	151	Ahvenanmaa	24
Pohjois-Savo	229		
Pohjois-Karjala	151	Yhteensä	4 680

Katsaus

Vuoden 2001 kolmannen neljänneksen tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin viikoilla 27–29, 32–34, ja 36–38.

Suomen talouskehitys

Mennyt vuosi (kuvio 1, sivu 10)

Kuviosta 1 käy ilmi miten kuluttajat ovat arvioineet Suomen talouskehitystä. Mittarina käytetään kuluttajien vastauksista johdettua saldolukua. Saldoluvun laskentaperiaate on esitetty sivulla 9. Vuosina 1997–2000 kuluttajien arviot olivat varsin myönteisiä. Viimeisen vuoden mittaan ne ovat olleet laskussa. Tämän vuoden alkupuoliskolla arvoitiin talouden parantuneen vuoden takaisesta.

Kolmannella neljännellä saldoluku laski 13 pistettä ja oli -9,4. Joka kolmas arvioi maan talouden huonontuneen edellisten 12 kuukauden aikana. Puolet vastaajista arvioi sen pysyneen ennallaan ja joka kuudes parantuneen. Väestöryhmistä kriittisimpiä olivat ylempät toimihenkilöt (-21), yrittäjät (-17) ja eläkeläiset (-14). Arviot talouskehityksestä olivat kaikissa maakunnissa negatiivisiä. Pessimistisimpiä olivat Uudenmaan ja Kainuun kuluttajat (-15). Väestöryhmistä opiskelijat ja 15–24-vuotiaat arvioivat maan talouden pysyneen ennallaan.

Tuleva vuosi (kuvio 2, sivu 11)

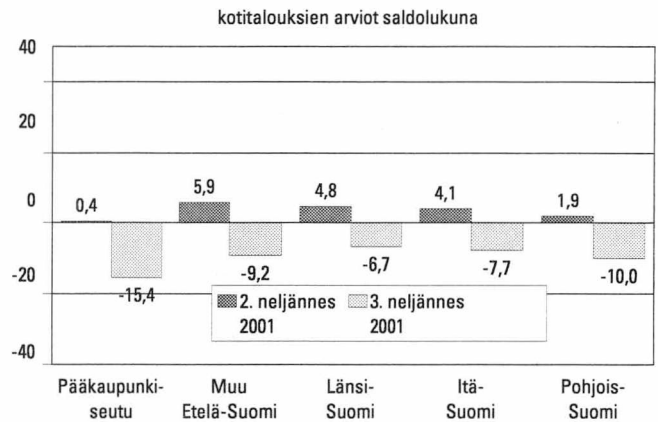
Kuluttajien odotukset maan tulevasta taloudesta ovat viime vuosina vaihdelleet melkoisesti. Maailmantalouden synkentyneet näkymät heikensivät talousodotuksia loppuvuodesta 1998. Notkahdus oli lyhytaikainen ja arviot paranivat nopeasti vuoden 2000 alkuun asti. Sen jälkeen odotukset ovat koko ajan heikenneet. Nyt pisteluku oli -12,5. Väestöryhmistä pessimistisimpiä olivat yrittäjät (-19) ja eläkeläiset (-18). Opiskelijat ja 15–24-vuotiaat uskoivat maan talouden pysyvän ennallaan. Arviot talouskehityksestä olivat kaikissa maakunnissa negatiivisiä. Pessimistisimpiä olivat Etelä-Pohjanmaan, Itä-Uudenmaan ja Kainuun (-16) kuluttajat.

Oman talouden kehitys

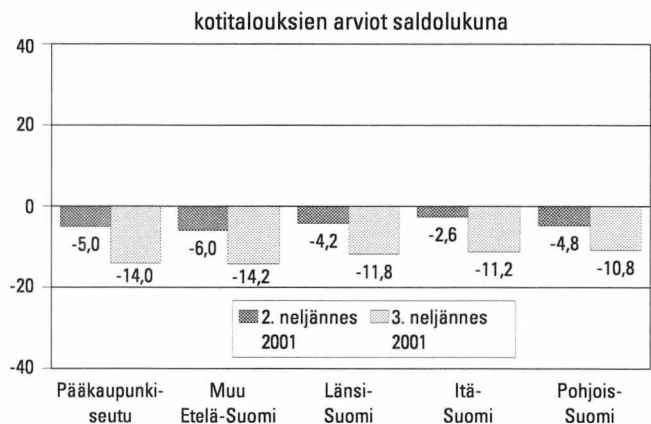
Mennyt vuosi (kuvio 6, sivu 15)

Kotitaloudet ovat arvioineet taloutensa keskimäärin parantuneen vuodesta 1996 lähtien. Arviot ovat pysyneet samalla tasolla koko kuluvan vuoden. Nyt saldoluku oli +7,8. Väestöryhmistä tyytyväisimpiä olivat ylempät toimihenkilöt (+20). Huonoimmin taloustilanne oli kehittynyt työttömillä (-16). Myös omaa kotitaloutta hoitavat (-9) ja eläkeläiset (-4) arvioivat taloutensa heikentyneen. Eri alueista tyytyväisimpiä olivat Keski-Pohjanmaan (+18) ja Itä-Uudenmaan (+16) kuluttajat.

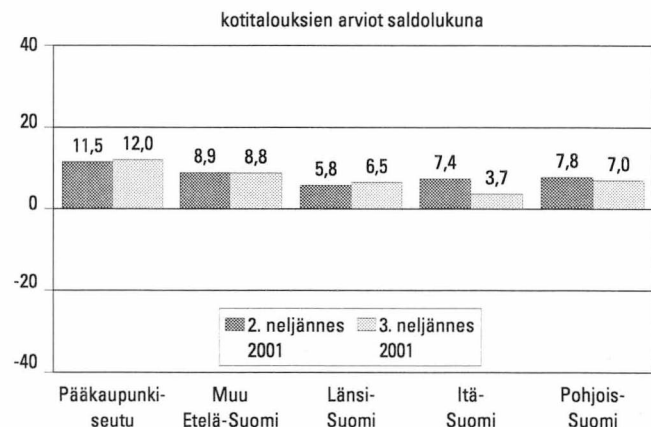
Alueittaiset arviot Suomen talouskehityksestä edellisten 12 kk aikana

Alueittaiset ennusteet Suomen talouskehityksestä seuraavien 12 kk aikana

Alueittaiset arviot oman talouden kehityksestä edellisten 12 kk aikana

Tuleva vuosi (kuvio 7, sivu 16)

Kuluttajien odotukset oman taloutensa kehityksestä ovat olleet pitkään hyvin myönteisiä. Nyt talus-odotuksia mittaava saldoluku oli +8,8. Yli puolet kuluttajista ennusti taloutensa pysyvän ennallaan seuraavan vuoden aikana. Neljä kymmenestä uskoi sen paranevan ja yksi kymmenestä pelkäsi sen huononevan. Väestöryhmistä luottavaisimpia olivat alle 35-vuotiaat (+19) ja opiskelijat (+17). Myös työttömät (+12) odottivat taloutensa paranevan. Eläkeläiset arvioivat taloutensa hieman heikkenevän (-3). Eri alueilla luottamusta on eniten Kanta-Hämeessä (+14).

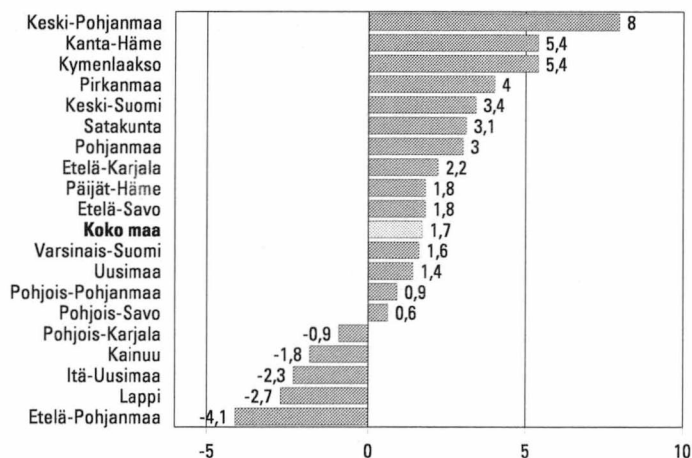
Ostamisen edullisuus (kuvio 8, sivu 17)

Ostamisen edullisuutta mittaavan osoittimen arvo oli kolmannella neljänneksellä +13,8. Myönteisimmin asiaa arvioivat toimihenkilöt (+20). Kriittisimmin asiaa arvioitiin Itä-Uudellamaalla (-12), Etelä-Pohjanmaalla ja Lapissa (-3).

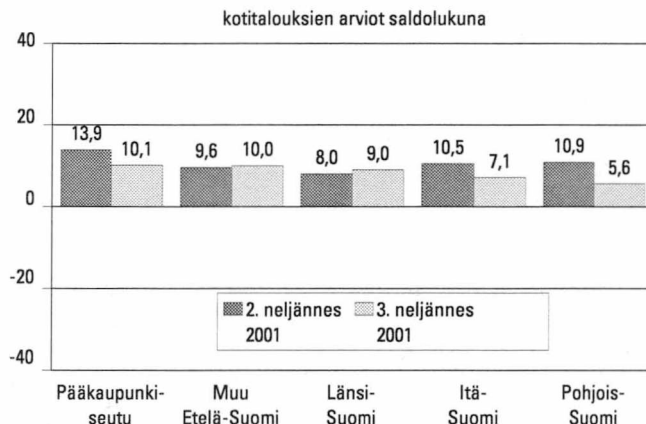
Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan edellä käsiteltyjen osoittimien aritmeettisena keskiarvona. Laskentaperiaate on esitetty sivulla 9. Luottamusindikaattorin arvo oli toisella neljänneksellä +1,7. Mielialat olivat Keski-Pohjanmaalla (+8) muita alueita paremmat. Etelä-Pohjanmaalla, Lapissa, Itä-Uudellamaalla, Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa pisteluku oli hieman miinusella. Väestöryhmistä luottamusta oli eniten opiskelijoilla (+7), vähiten maatalousyrittäjillä (-9), eläkeläisillä (-6) ja työttömällä (-4).

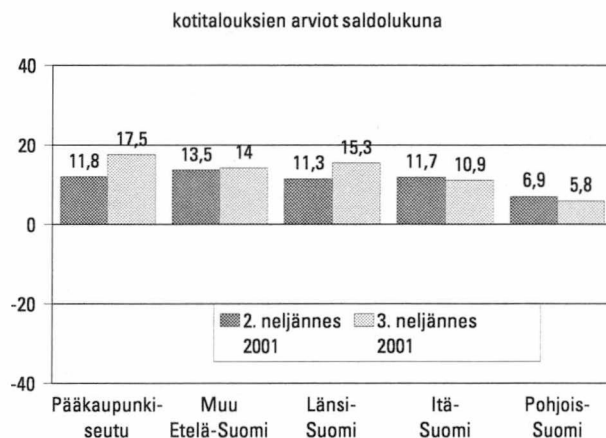
Kuluttajien luottamusindikaattori maakunnittain, 3. neljännes 2001

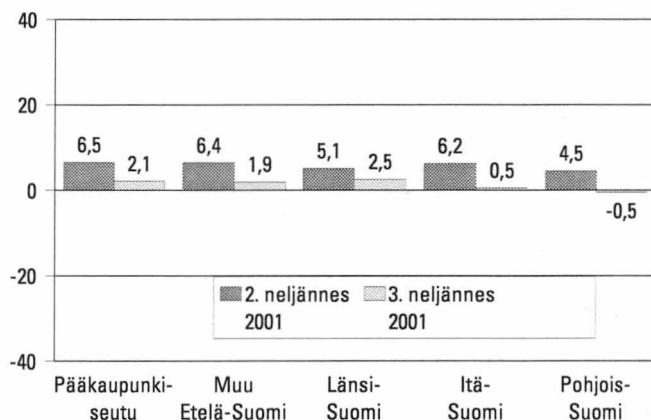
Alueittaiset ennusteet oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk aikana

Alueittaiset arviot ostamisen edullisuudesta

Kuluttajien luottamusindikaattori suuralueittain

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja sen komponentit maakunnittain, 3. neljännes 2001

Väestöryhmä	Oma talous mennyt vuosi	Oma talous tuleva vuosi	Maan talous mennyt vuosi	Maan talous tuleva vuosi	Ostamisen edullisuus	Luottamus- indikaattori
Koko maa	7,8	8,8	-9,4	-12,5	13,8	1,7
Uusimaa	11,2	10,3	-14,8	-15,0	15,2	1,4
Varsinais-Suomi	4,4	9,4	-8,1	-13,0	15,6	1,6
Satakunta	5,2	10,5	-4,0	-12,3	16,2	3,1
Kanta-Häme	10,3	13,6	-5,2	-7,8	16,3	5,4
Pirkanmaa	9,8	10,5	-9,9	-11,5	21,3	4,0
Päijät-Häme	2,7	11,7	-8,4	-13,5	16,5	1,8
Kymenlaakso	7,8	6,9	-7,1	-13,7	33,1	5,4
Etelä-Karjala	9,6	5,1	-4,7	-13,4	14,2	2,2
Etelä-Savo	5,6	9,6	-9,2	-10,9	13,9	1,8
Pohjois-Savo	1,6	7,5	-5,4	-12,1	11,5	0,6
Pohjois-Karjala	4,8	4,1	-9,9	-10,3	6,9	-0,9
Keski-Suomi	7,6	8,9	-8,7	-7,2	16,4	3,4
Etelä-Pohjanmaa	0,6	4,5	-6,4	-16,3	-3,0	-4,1
Pohjanmaa	3,2	6,2	-0,5	-11,6	17,8	3,0
Keski-Pohjanmaa	17,5	8,1	-2,0	-6,6	22,9	8,0
Pohjois-Pohjanmaa	8,4	7,0	-9,0	-10,2	8,3	0,9
Kainuu	1,5	6,2	-14,5	-15,5	13,5	-1,8
Lappi	6,6	2,6	-10,0	-10,0	-2,6	-2,7
Itä-Uusimaa	16,0	11,8	-11,5	-16,0	-11,6	-2,3

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja sen komponentit väestöryhmittäin, 3. neljännes 2001

Väestöryhmä	Oma talous mennyt vuosi	Oma talous tuleva vuosi	Maan talous mennyt vuosi	Maan talous tuleva vuosi	Ostamisen edullisuus	Luottamus- indikaattori
Miehet	8,8	10,3	-11,2	-12,7	13,0	1,6
Naiset	6,7	7,3	-7,5	-12,4	14,5	1,7
15–24-vuotiaat	12,0	17,7	1,9	2,2	14,1	9,6
25–34-vuotiaat	17,4	20,7	-7,8	-9,9	15,5	7,2
35–44-vuotiaat	10,1	11,4	-10,9	-15,8	13,8	1,7
45–54-vuotiaat	6,8	5,7	-10,6	-16,6	11,4	-0,7
55–64-vuotiaat	-0,3	-1,2	-15,7	-18,2	20,5	-3,0
65–74-vuotiaat	-4,4	-7,3	-15,2	-17,9	6,1	-7,7
Perusasteen koulutus	3,8	4,4	-6,2	-9,1	9,8	0,5
Keskiasteen koulutus	8,7	12,1	-7,0	-12,5	14,9	3,2
Korkea-asteen koulutus	11,7	10,1	-17,2	-17,2	17,6	1,0
Pääkaupunkiseutu	11,9	10,1	-15,4	-14,0	17,5	2,0
Muu Etelä-Suomi	8,8	10,0	-9,1	-14,2	14,0	1,9
Länsi-Suomi	6,5	9,0	-6,7	-11,8	15,3	2,5
Itä-Suomi	3,7	7,1	-7,7	-11,2	10,9	0,5
Pohjois-Suomi	7,0	5,6	-10,0	-10,8	5,8	-0,5
Maatalousyrittäjät	-6,3	-1,6	-13,8	-21,2	-2,8	-9,1
Muut yrittäjät	10,1	15,3	-17,2	-18,8	12,5	0,4
Ylemmät toimihenkilöt	19,6	14,3	-20,7	-14,5	20,5	3,8
Alemmat toimihenkilöt	16,9	8,8	-7,8	-12,9	19,2	4,8
Työntekijät	13,3	8,9	-3,4	-11,6	16,4	4,7
Työttömät	-15,9	14,1	-6,8	-12,9	1,0	-4,1
Opiskelijat	7,4	16,8	0,3	-0,1	10,5	7,0
Eläkeläiset	-4,0	-4,7	-14,3	-17,6	9,8	-6,2
Omaa kotitaloutta hoitavat yms.	-9,0	17,7	-6,0	-12,2	9,3	0,0
Yksinasuvat	6,4	8,2	-10,4	-14,0	15,8	1,2
Lapsiperheet	9,5	12,9	-6,6	-10,1	11,7	3,5
Muut (aikuis)taloudet	6,8	5,4	-11,4	-14,1	14,8	0,3
Alin tuloneljännes	-6,8	5,2	-9,1	-10,3	2,0	-3,8
2. alin tuloneljännes	4,7	7,4	-7,1	-13,5	14,8	1,3
2. ylin tuloneljännes	10,2	10,3	-8,2	-12,5	16,6	3,3
Ylin tuloneljännes	16,7	11,1	-14,9	-15,5	17,7	3,0
Tulot tuntemattomat	6,3	5,5	0,0	-1,1	7,3	3,6
Kaikki yhteensä	7,8	8,8	-9,4	-12,5	13,8	1,7

Työttömyys (kuvio 3, sivu 12)

Kolmanneksella neljänneksellä työttömyysarviot muuttivat pessimistisemmiksi. Työttömyysodotuksia mittaavan osoittimen arvo oli +5,3. Tämä tarkoittaa, että työttömyyden uskotaan keskimäärin hieman kasvavan seuraavana vuonna. Työttömyyden kasvua povasi runsas kolmannes vastaajista. Joka neljäs arvioi työttömyyden edelleen vähenevän. Maakunnista Pohjanmaalla (-1) oltiin myönteisimpiä työttömyyden arvioinnissa. Väestöryhmistä työttömyyden vähenevään uskoivat vain 15–24-vuotiaat (-15) ja opiskelijat (-13). Muita pessimistisemmin kehitystä arvioivat yrittäjät (+14) ja eläkeläiset (+13).

Kuluttajahinnat

Mennyt vuosi (kuvio 4, sivu 13)

Kuluttajabarometrilla tutkitaan myös miten suomalaiset seuraavat kuluttajahintojen muutoksia. Haastateltavia pyydetään arvioimaan kuinka monta prosenttia kuluttajahinnat ovat muuttuneet viimeisen vuoden aikana. Hintojen vuosimuutokseksi arvioitiin toisella neljänneksellä +2,2 prosenttia.

Ostoaikomukset

Ostoaikomukset koskevat seuraavaa puolta vuotta. Poikkeuksena omistusasunto, jonka osalta suunnittelu-jakso on 12 kuukautta.

Omistusasunto

(kuvio 9, sivu 18)

Asuntokaupan vilkkaina vuosina 1980-luvun lopulla asunnon ostoa suunnitteli joka kymmenes kotitalous. Tämän jälkeen ostoaikeet laskivat muutaman vuoden ajan. Vuoden 1995 lopulta lähtien ostoaikeet alkoivat pikkuhiljaa nousta. Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä 5,5 prosenttia vastaajista suunnitteli asunnon ostamista vuoden sisällä. Väestöryhmistä eniten ostoaikeita oli 25–34-vuotiailla (11%) ja ylempien toimihenkilöiden talouksilla (9%). Maakunnista Etelä-Karjalassa (10%) ja Uudellamaalla (8%) ostoaikeita oli eniten.

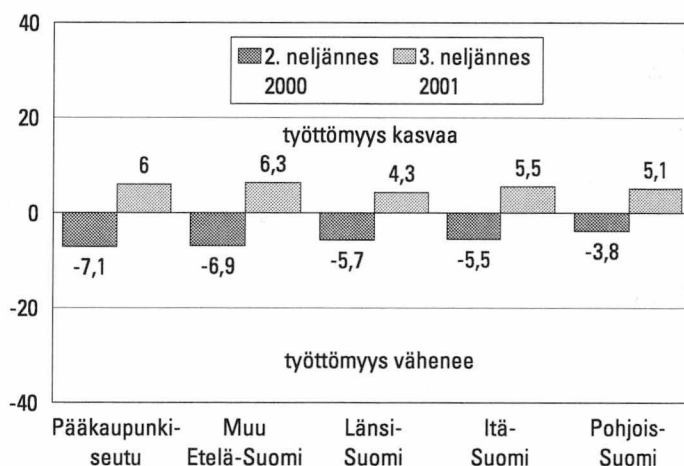
Barometri selvittää myös asunnon hankinnan rahoitustapoja. Tärkeimmät rahoitustavat ja niiden osuudet olivat: pankkilaina 46%, nykyisen asunnon myyntitulo 34%, ja omat säästöt 15%.

Henkilöauto

(kuvio 10, sivu 19)

Kotitalouksista 8,2 prosenttia suunnitteli ostavansa tai vaihtavansa henkilöauton puolen vuoden sisällä. Tämän

Työttömyysodotukset alueittain

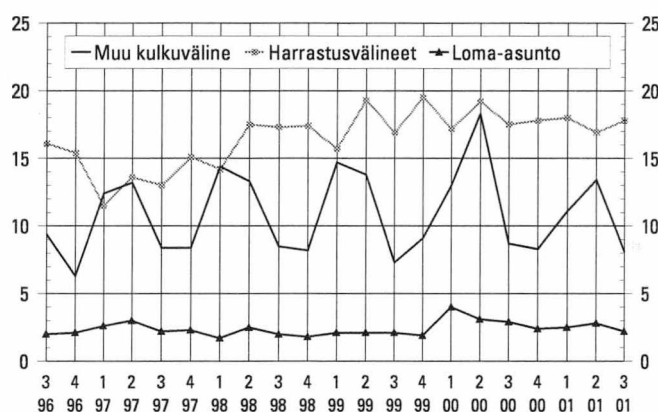

Tuleva vuosi (kuvio 5, sivu 14)

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia hinnat tulevat seuraavan vuoden aikana muuttumaan. Hintojen odotettiin nousevan seuraavan vuoden aikana +2,6 prosenttia.

mukaan kotitaloudet ostaisivat syksyn ja talven aikana noin 200 000 henkilöautoa. Näistä uusia autoja olisi noin 50 000 ja käytettyjä autoja noin 150 000 kappaletta. Runsas kolmannes aikoi rahoittaa autonsa oston pääasiassa nykyisen auton myyntitulolla ja kolme kymmenestä säästöillään. 17 prosenttia aikoi turvautua pankkilainaan ja 12 prosenttia osamaksukauppaan.

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

Huom!
1 = helmikuu
2 = toukokuu
3 = elokuu
4 = marraskuu

Koti, asuminen

(taulukko 11, sivu 20)

Sisustaminen, asuntoremontti

Kodin sisustamista seuraavan puolen vuoden sisällä suunnitteli 45 % kotitalouksista. Sisustaminen on erityisen ajankohtaista nuoren siirtyessä omaan talouteen tai perheen kasvaessa. Opiskelijoiden talouksista kuusi kymmenestä ja lapsiperheistä yli puolet aikoo sisustaa kotiaan. Eläkeläistalouksista joka viidennellä oli sisustusaikaa.

Asuntoremonttia suunnitteli kolme taloutta kymmenestä. Lapsiperheiden (37 %) suunnitelmissa se oli selvästi useammin kuin yksinasuvilla (20 %).

Kodinkoneet, viihde-elektronikka

Kodinkoneita aikoi hankkia joka neljäs talous. Hankinta-aikomukset vähenevät iän myötä. Joka kolmas 15–34-vuotiaiden talouksista aikoi hankkia kodinkoneita. Yli 65-vuotiaiden talouksista samaa suunnitteli yksi kymmenestä.

Viihde-elektronikkaa aikoi hankkia joka kolmas talous. Eniten hankinta-aikemuksia oli 15–24-vuotiaiden (61 %) ja opiskelijoiden talouksilla (59 %), vähiten 65–74-vuotiaiden (15 %) ja eläkeläisten talouksilla (14 %).

Lomamatkat

(taulukko 11, sivu 20)

Ulkomaan lomamatka-aikeet olivat heinä-syyskuussa ennätyskorkealla. 42 prosenttia kotitalouksista suunnitteli tekevänsä ulkomaan lomamatkan puolen vuoden sisällä. Muita useammin ulkomaan lomamatkaa suunnittelivat Pääkaupunkiseudun taloudet (58 %). Maakunnista kärjessä oli Uusimaa (55 %). Vähiten ulkomaan loma-aikkeitä oli Keski-Pohjanmaalla (25 %) ja Etelä-Pohjanmaalla (27 %). Väestöryhmistä kärjessä olivat yrittäjät (58 %) ja ylemmät toimihenkilöt (54 %), hännillä maatalousyrittäjät (27 %) ja työttömät (26 %).

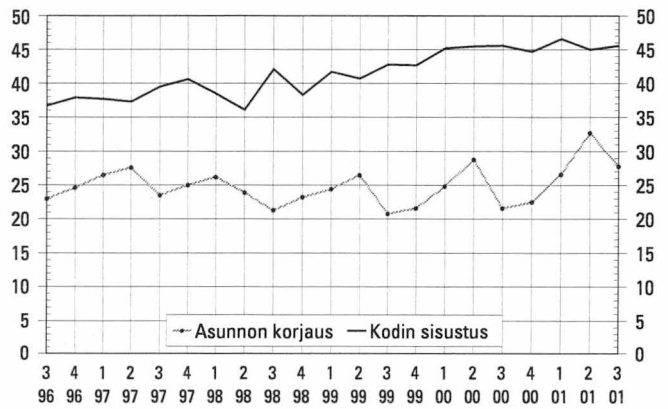
Kotimaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä suunnitteli joka toinen talous. Kotimaan lomalle aikovia oli eniten Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla (67 %), vähiten Päijät-Hämeessä (38 %).

Vapaa-aika

(taulukko 11, sivu 20)

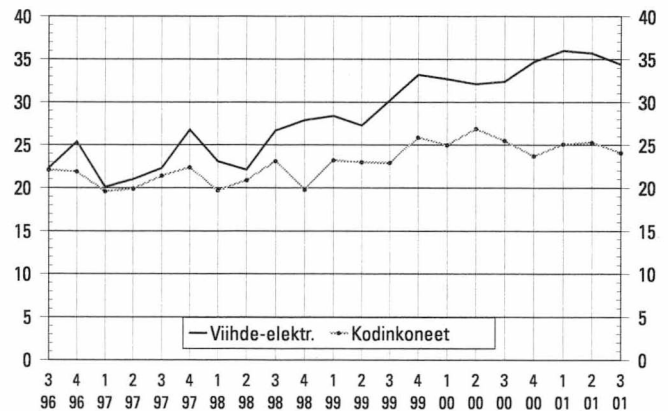
Muun kulkuvälineen kuin auton aikoi hankkia 9,2 % ja kalliita harrastus- ja urheiluvälineitä 17,4 % kotitalouksista. Vapaa-ajan asunnon hankintaa suunnitteli 2,3 % kotitalouksista. Edellä mainittuja ostoajomuksia oli lapsiperheillä selvästi muita talouksia enemmän (aikasarja sivulla 6).

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

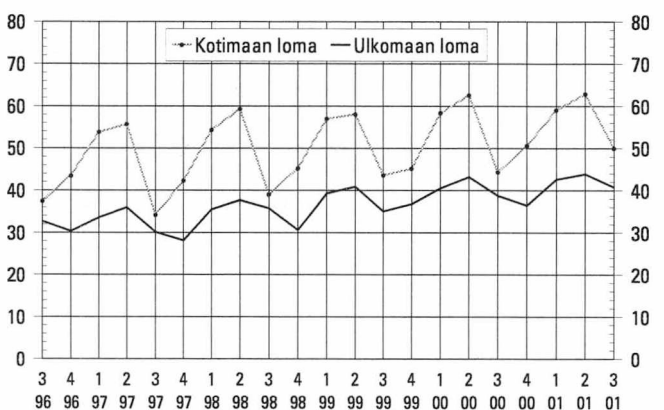
Huom!
1 = helmikuu
2 = toukokuu
3 = elokuu
4 = marraskuu

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

Huom!
1 = helmikuu
2 = toukokuu
3 = elokuu
4 = marraskuu

% kotitalouksista aikoo tehdä lomamatkan 6 kk sisällä

Huom!
1 = helmikuu
2 = toukokuu
3 = elokuu
4 = marraskuu

Säästäminen (kuviot 12–13, sivut 21–22)

Säästämisen edullisuutta arvioitaessa punnitaan eri sijoituskohteiden tuotto-odotuksia. Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä säästämisen edullisuutta kuvaava saldoluku oli +18,2. Seitsemän taloutta kymmenestä (1,7 miljoonaa taloutta) ilmoitti todennäköisesti säästävänsä seuraavan vuoden aikana. Eniten säästöaikeita on ylempien toimihenkilöiden talouksilla (92 %), keskimääräistä vähemmän työttömillä (46 %) ja eläkeläisillä (55%).

Säästämiseen voi olla useita syitä. Tavallisin syy on pahan päivän varalle säästäminen (1 145 000 taloutta). Myös lomanviettoa (900 000 taloutta) ja velan hoitoa (895 000 taloutta) varten aiotaan säästää yleisesti. Kestokulutushyödykkeitä varten aikoo säästää 690 000, vanhuuden varalle 565 000 ja asuntoon etukäteen 240 000 taloutta.

Rahat aiotaan useimmiten sijoittaa pankkitilille (1 205 000 taloutta). Muut sijoitusmuodot ja talouksien määrät olivat: pörssiosakkeet 230 000, sijoitusrahastot tai muut arvopaperit 345 000, säästövakuutukset 315 000, kiinteä omaisuus 315 000, asunto-osake 250 000, taide- ja arvoesineet 145 000, vapaa-ajan asunto 110 000, obligaatiot tai muut joukkovelkakirjat 90 000 ja muu sijoitusmuoto 60 000 taloutta.

Luotonotto (kuviot 14–15, sivut 23–24)

Tämän vuoden toisella neljänneksellä yli puolet vastaa- jista piti ajankohtaa otollisena lainanotolle. Joka kolmas oli toista mieltä. Luotonoton edullisuutta kuvaava saldoluku oli +10,3.

13,9 prosenttia kotitalouksista (330 000 taloutta) aikoo ottaa lainaa seuraavan vuoden aikana. Eniten lainanottoaikeita oli opiskelijoiden (26 %) ja ylempien toimihenkilöiden talouksilla (20 %), vähiten eläkeläis- talouksilla (2 %).

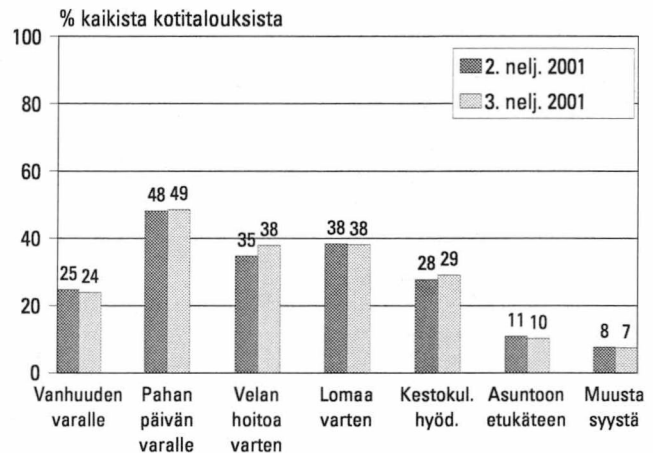
Kotitalouksilta tiedustellaan myös suunnitellun luoton käyttötarkoitusta. Käyttötarkoitukset jakaantuivat seuraavasti: kestokulutustavarat tai matkat 6,4 %, asunto-osake 3,1 %, kiinteä omaisuus 2,8 %, opinnot 2,6 %, arvopaperit 0,1 % ja muu käyttötarkoitus 1,7 prosenttia kaikista kotitalouksista.

Rahatilanne, rahankäyttö kestopavaroihin (kuviot 16–17, sivut 25–26)

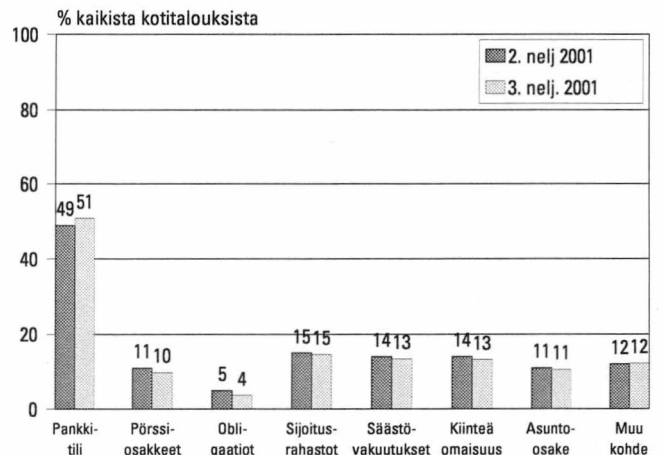
Kotitalouksilta kysytään myös niiden rahatilannetta. Rahatilanne on parantunut jatkuvasti viiden vuoden ajan. Kolmannella neljänneksellä kotitaloudet kuvasivat rahatilannettaan seuraavasti: "velkaannuimme": 2,2 %, "käytimme säästöjä kulutukseen": 4,2 %, "rahat riittivät nipin napin": 38,1 %, "pystyimme säästämään hieman": 48,5 % ja "pystyimme säästämään paljon": 6,5 % kotitalouksista.

Kotitalouksia pyydetään myös arvioimaan kuinka paljon he käyttävät rahaa kestopavaroihin seuraavan vuoden aikana verrattuna edelliseen vuoteen. Rahankäyttöä kuvaava saldoluku oli -7,6.

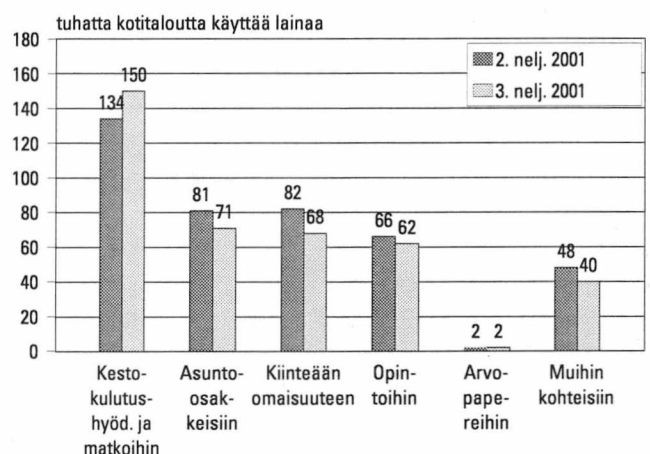
Mihin tarkoitukseen kotitaloudet säästävät?

Säästöjen sijoituskohteet

Mihin kotitaloudet aikovat ottaa lainaa?

Tutkimusmenetelmä

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot on kerätty EU:n komission toimeksiannosta joka kuukausi.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat aina olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Lokakuussa 1995 keskeisimmät kysymykset yhdenmukaistettiin EU-maiden harmonisoidun kuluttajasurveysin 15 kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia kuluttajabarometrin tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi nykyinen kuluttajabarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Tietojen keruu

Kuluttajabarometrin tiedot kerättiin joulukuuhun 1999 asti Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä. Tutkimuksessa käytettiin kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitettiin kysymykset kolme kertaa puolen vuoden välein ja kohdehenkilöistä oli joka kuukausi uusia noin kolmannes. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät haastattelut (puhelimitse) eri puolilla Suomea.

Tammikuusta 2000 alkaen kuluttajabarometrin kohteena on kuukausittain kokonaan vaihtuva henkilöotos. Samaa otosta käytetään myös suomalaisten matkailututkimuksen ym. kyselyjen tiedonkeruussa. Kaikki haastattelut tehdään nyt keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tutkimusalueena on edelleen koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Edellä kuvatulla tiedonkeruumenetelmän muutoksella on jonkin verran vaikutusta kuluttajabarometrin vastausjakaumiin.

Käytetty aluejako

Pääkaupunkiseutu: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen

Muu Etelä-Suomi: Muu Etelä-Suomen lääni

Maakunnittainen neljännesvuositarkastelu on tehty ottamalla tutkimukseen mukaan heinä-, elo- ja syyskuun haastatteluaineisto. Kuluttajabarometrin netto-otoskoko oli vuoden 2001 kolmannella neljänneksellä 6 568 henkilöä. Vastauksia saatiin 4 680, joten tutkimuksen nettokato oli 28,7 prosenttia.

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori saadaan seuraavien kysymysten saldoluvuista:

Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten valliineseen tilanteeseen

- Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten valliineseen tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluttua verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (–100, +100).

Saldoluku

Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: ”Millainen on mielestänne Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten valliineseen tilanteeseen?” Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon prosenttiosuus kerrotaan sen painokertoimella. Tulojen summana saadaan saldoluku. Esimerkkinä kuvio 1, sivu 10: Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kuukautta sitten, 3. neljännes 2001.

Vastaus	%-osuus	Paino-kerroin	Tulo
Paljon parempi	0,4	1	0,4
Jonkin verran parempi	16,1	0,5	8,0
Samanlainen	48,0	0	0
Jonkin verran huonompi	31,3	–0,5	–15,6
Paljon huonompi	2,2	–1	–2,2
Ei osaa sanoa	2,0	0	0
Yhteensä	100		–9,4 = saldoluku

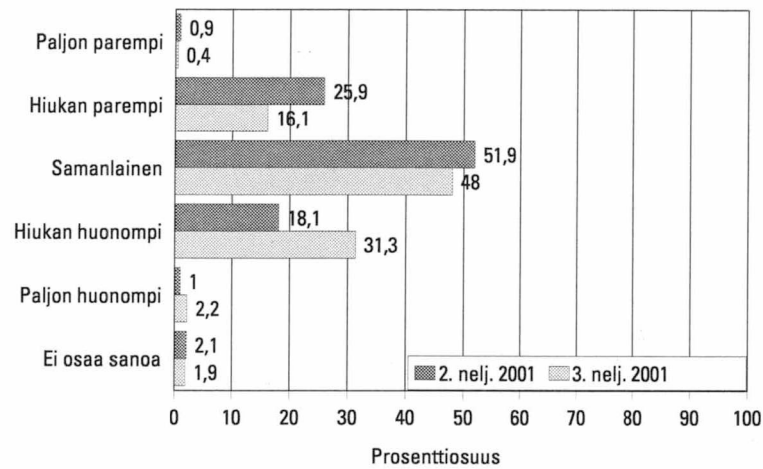
Länsi-Suomi: Länsi-Suomen lääni ja Ahvenanmaa

Itä-Suomi: Itä-Suomen lääni

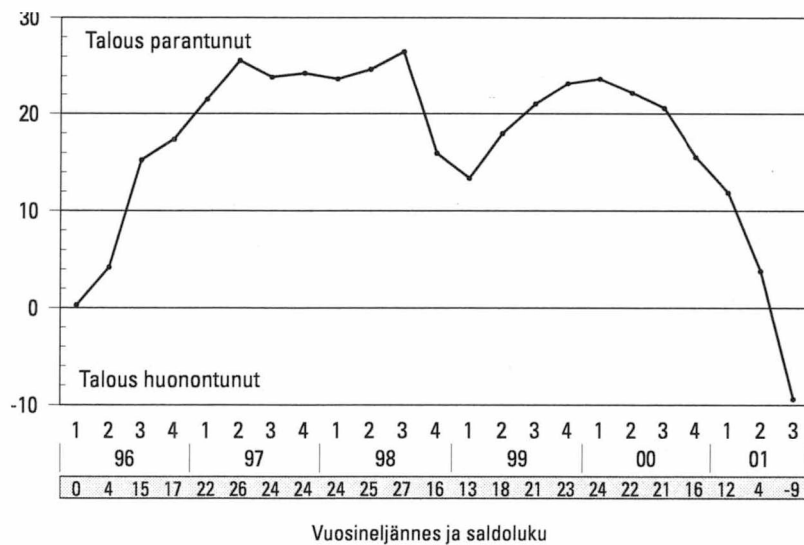
Pohjois-Suomi: Oulun lääni, Lapin lääni

1. Suomen taloudellinen tilanne

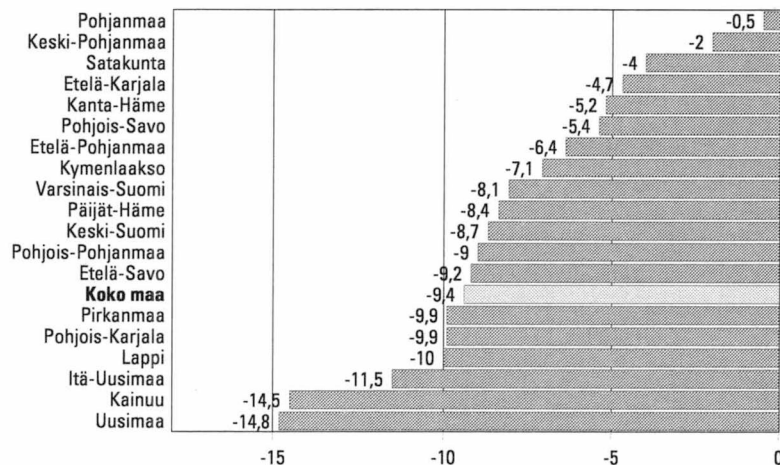
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

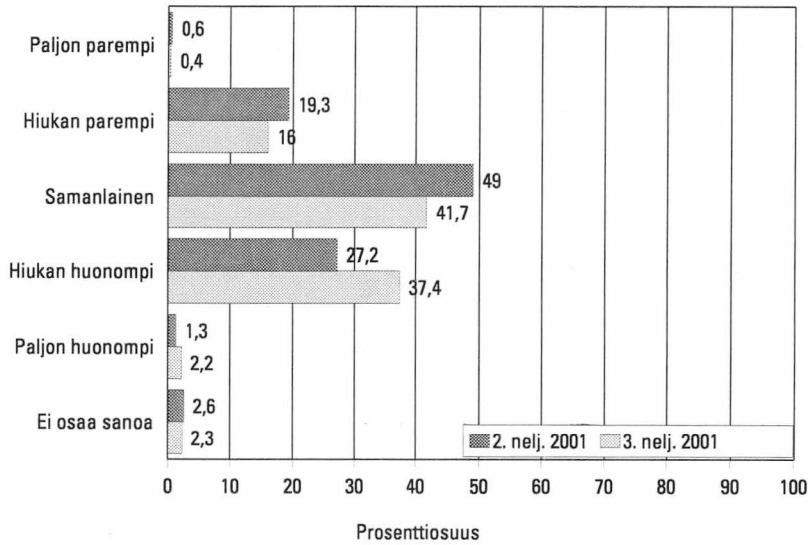
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

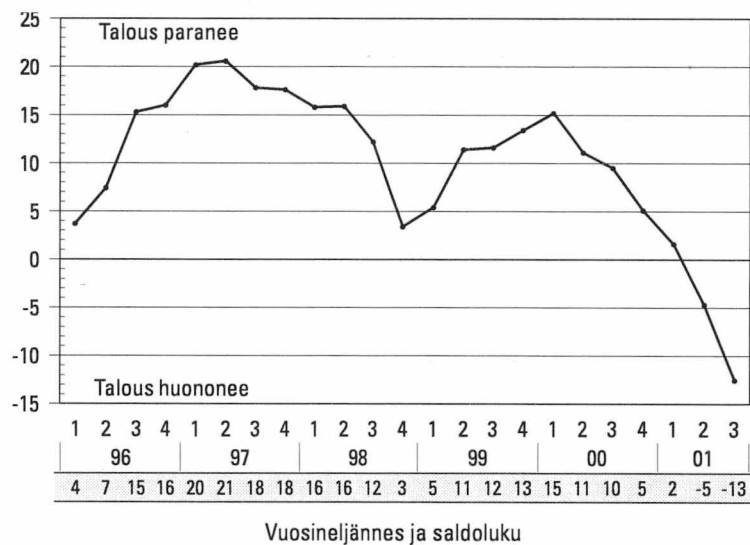
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

2. Suomen taloudellinen tilanne

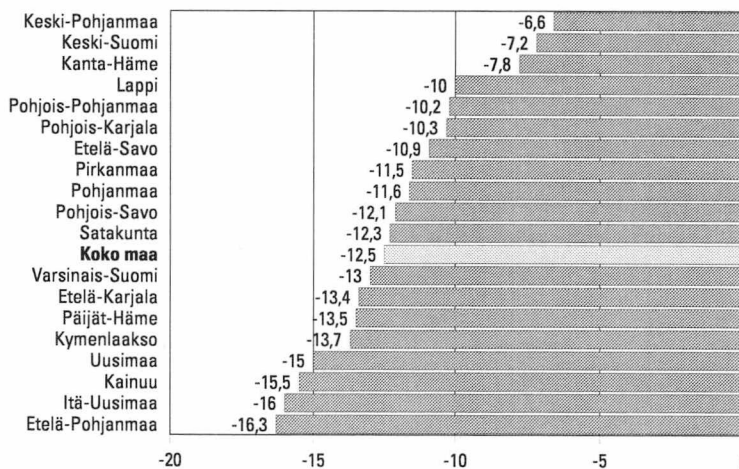
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

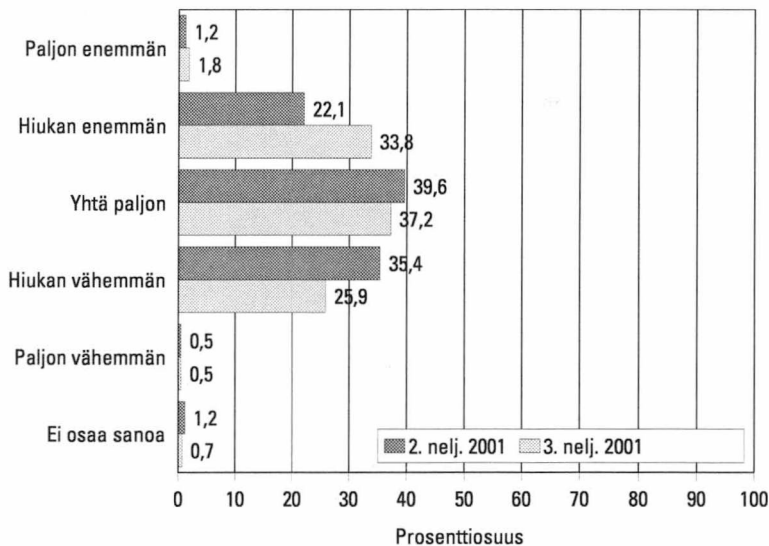
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

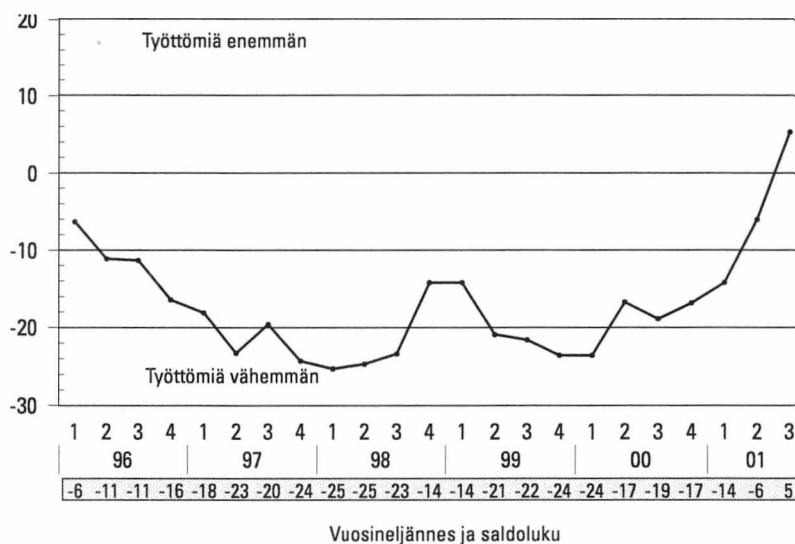
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

3. Työttömien määrä

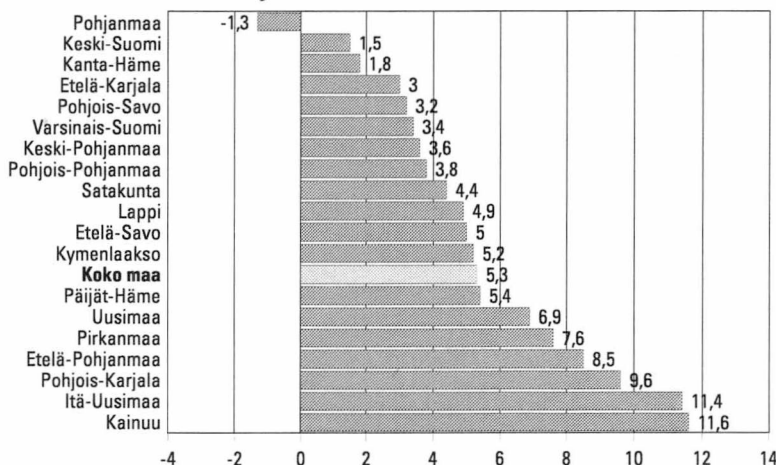
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

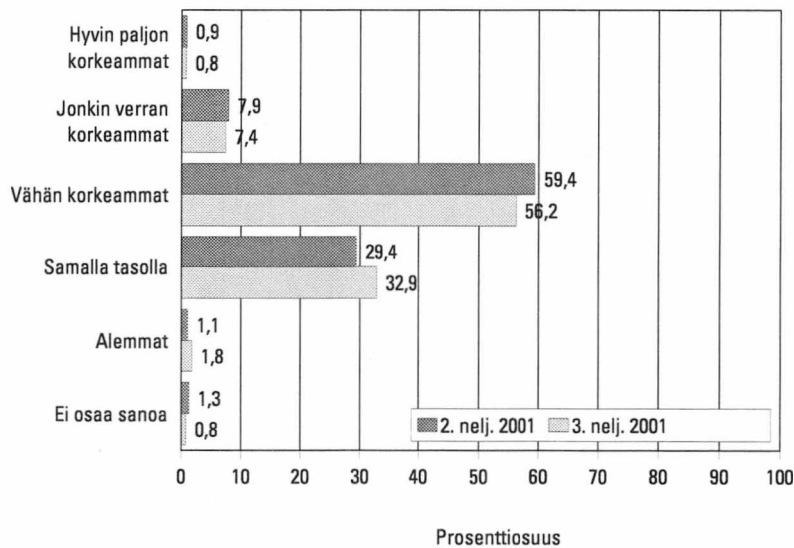
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

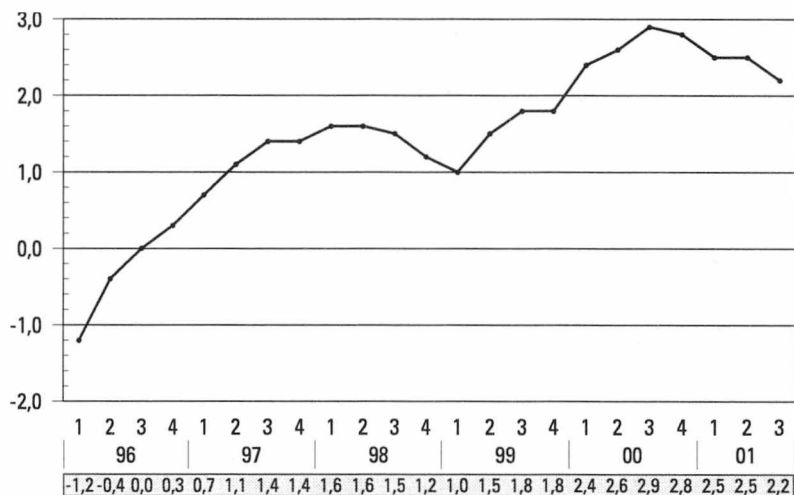
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

4. Kuluttajahinnat

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

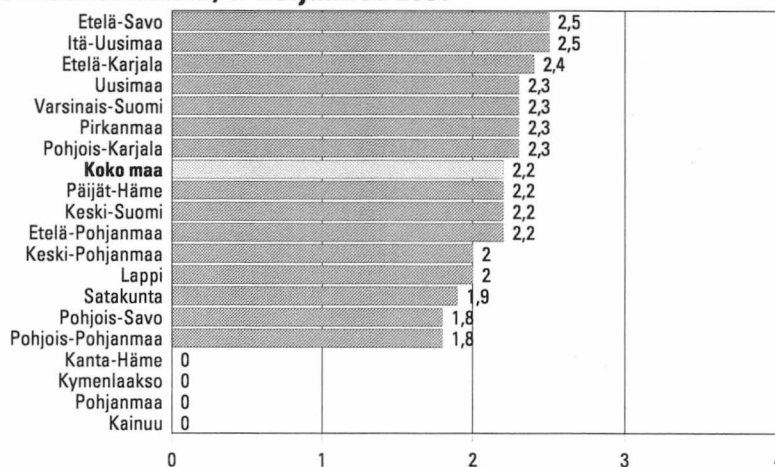

Inflaatioarvio (arvio hintojen muutoksesta vuoden takaisesta, %)

Vuosineljännes ja inflaatioprosentti

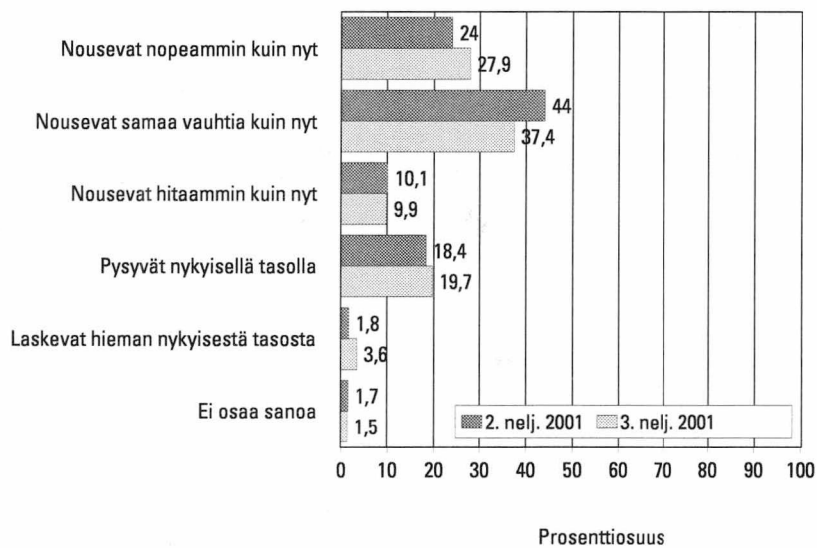
Inflaatioarvio maakunnittain, 3. neljännes 2001

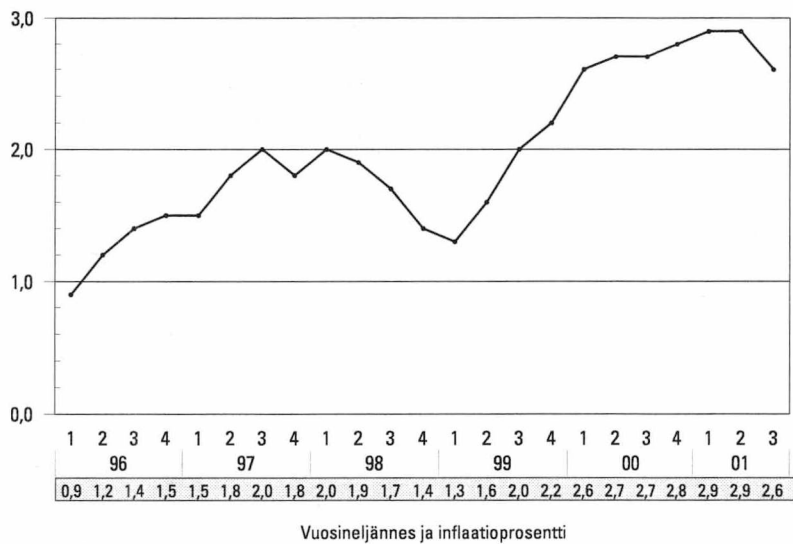
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

5. Kuluttajahinnat

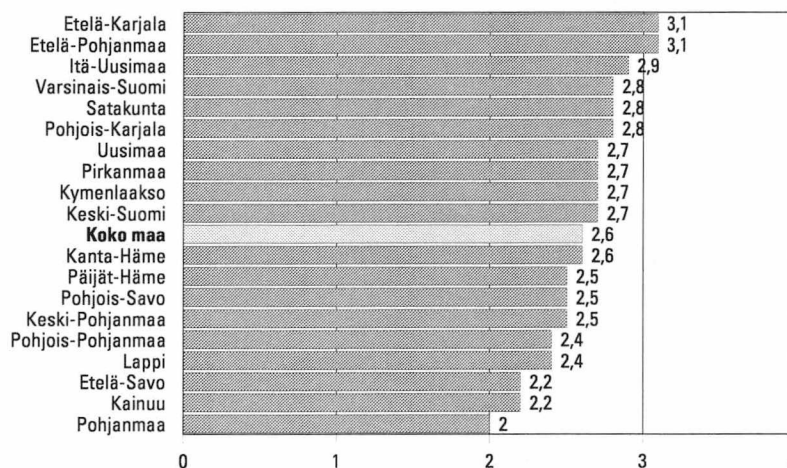
Muutos seuraavien 12 kuukauden aikana

Inflaatioennuste (ennuste hintojen muutoksesta vuosi eteenpäin, %)

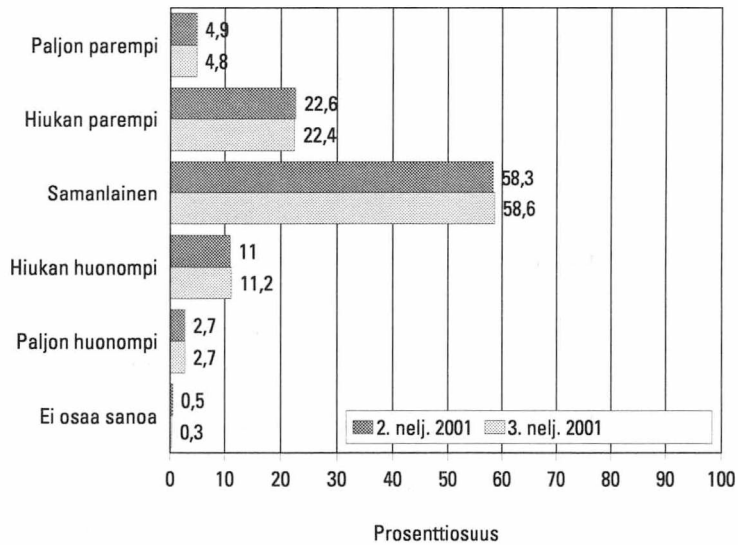
Inflaatioennuste maakunnittain, 3. neljännes 2001

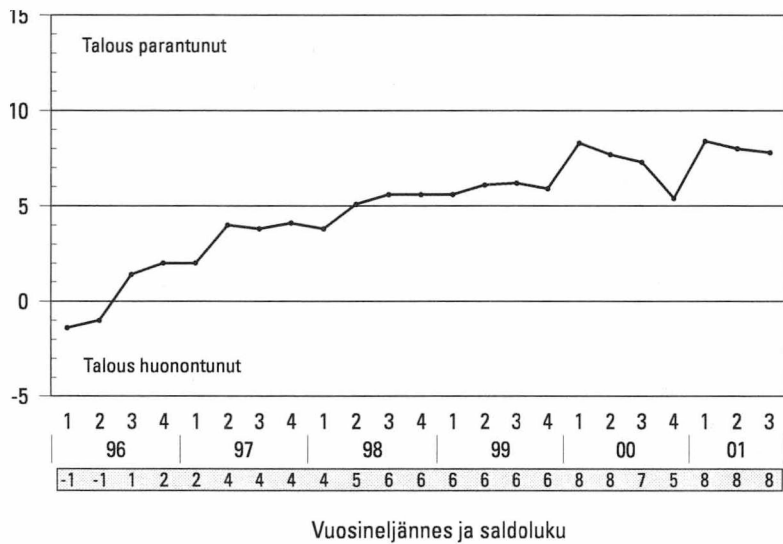
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

6. Oman talouden tilanne

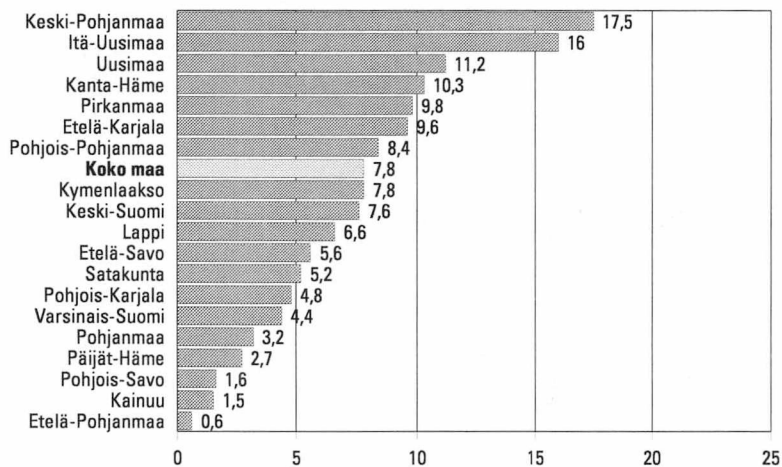
Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

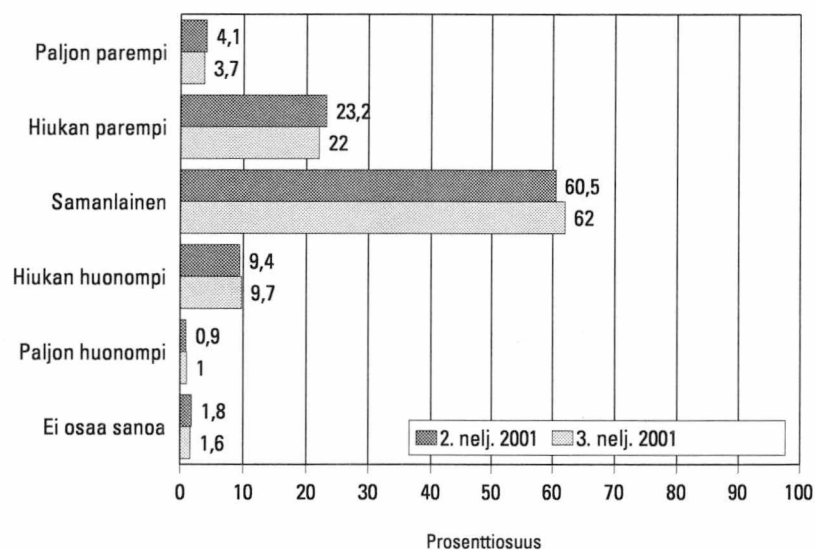
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

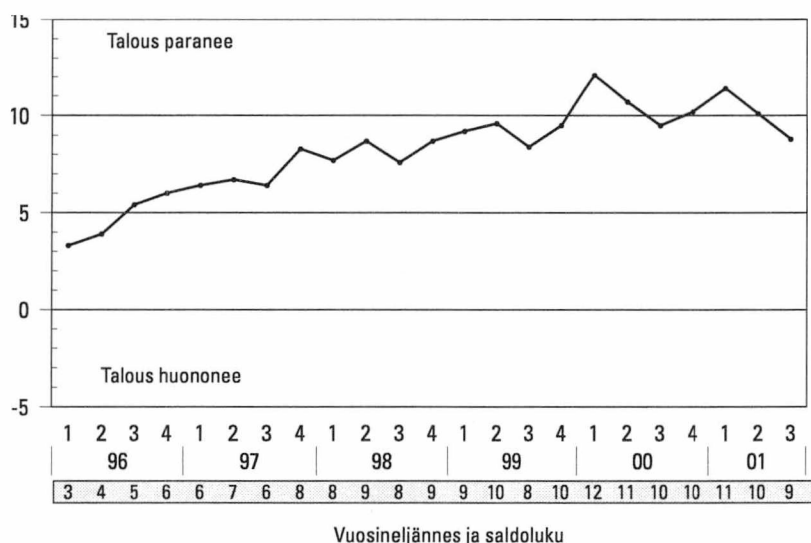
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

7. Oman talouden tilanne

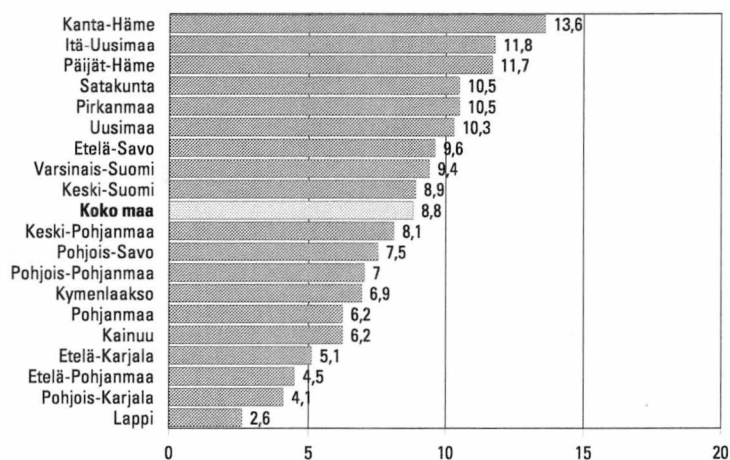
12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

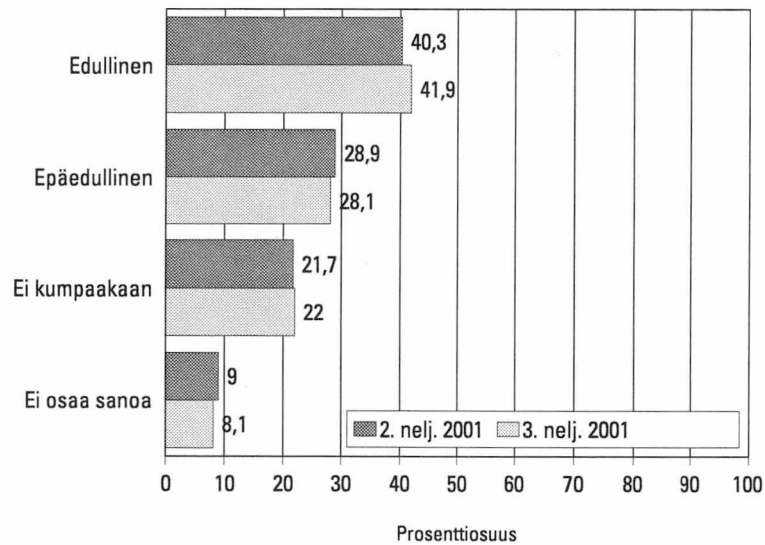
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

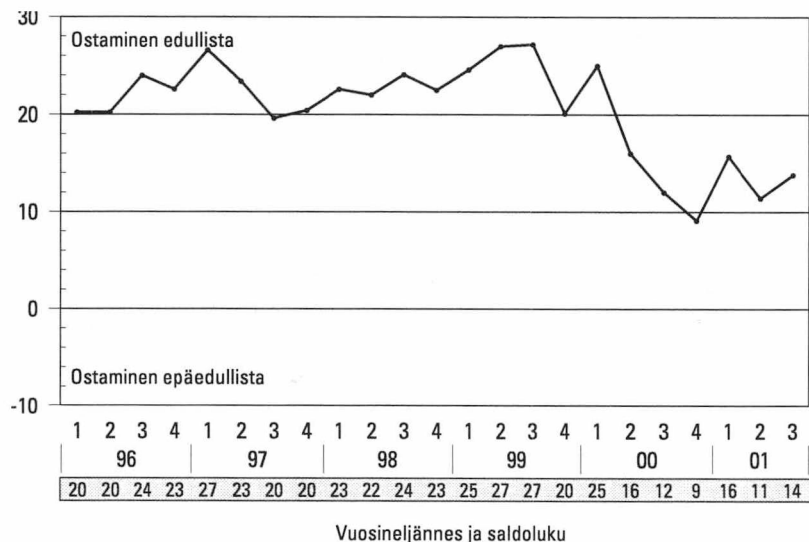
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

8. Ajankohdan edullisuus

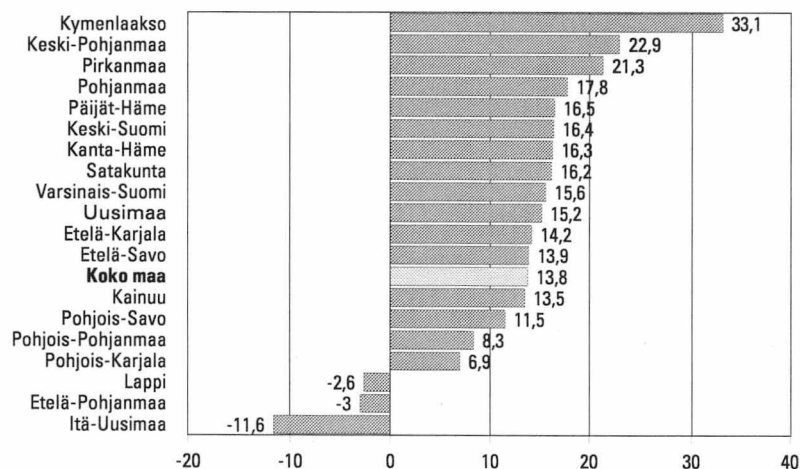
Suurempiin hankintoihin

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

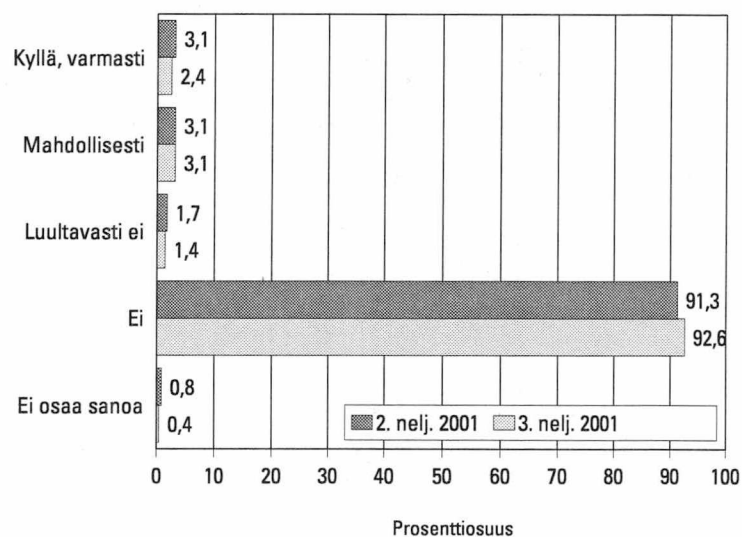
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

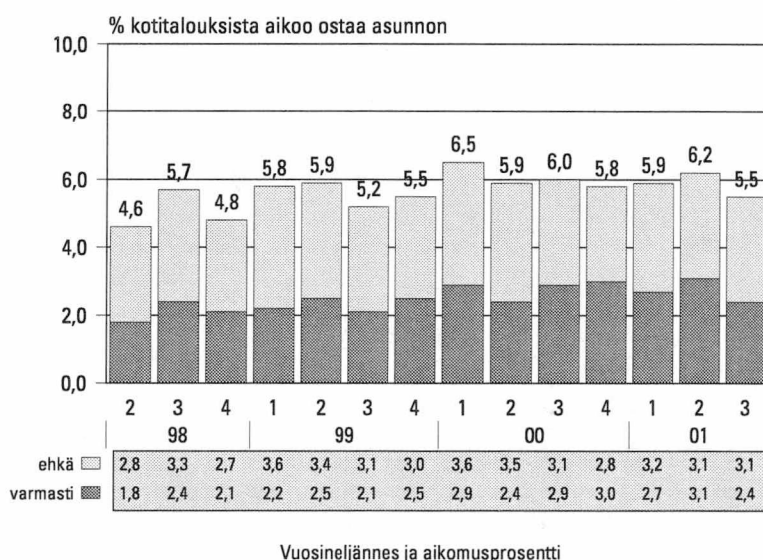
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon

Seuraavien 12 kuukauden aikana

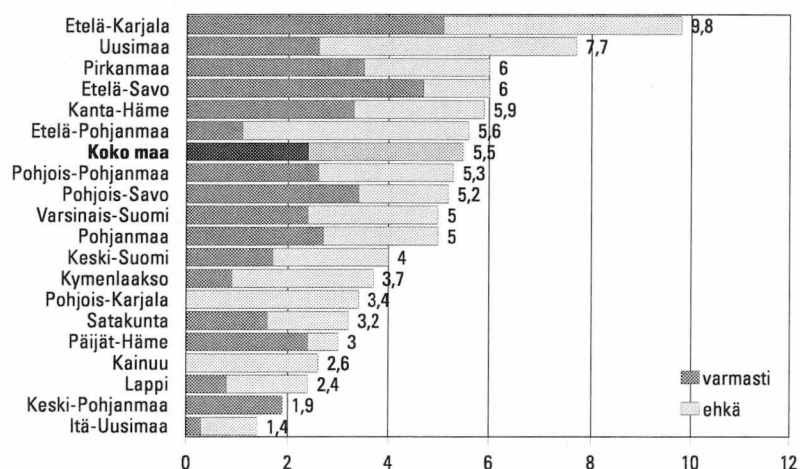

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

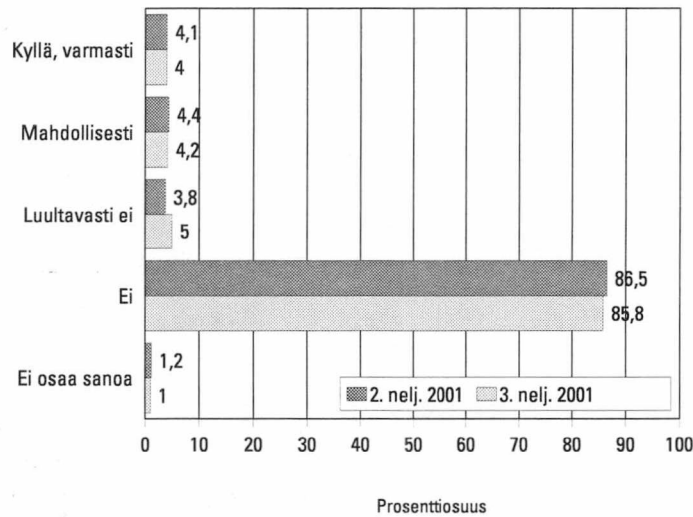
Asunnon ostoaikomukset maakunnittain, 3. neljännes 2001

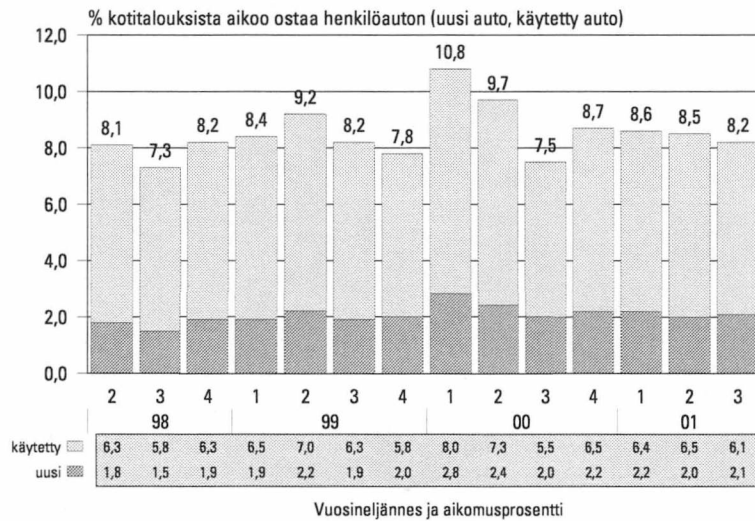
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

10. Aikooko talous hankkia henkilöauton

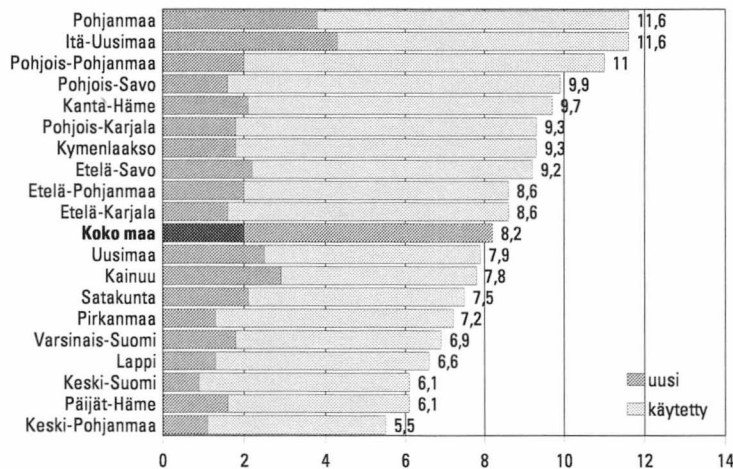
Seuraavien 6 kuukauden aikana

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

Auton ostoaiomukset maakunnittain, 3. neljännes 2001

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä maakunnittain

Seuraavien 6 kuukauden aikana, 3. neljännes 2001

% kotitalouksista aikoo ostaa:

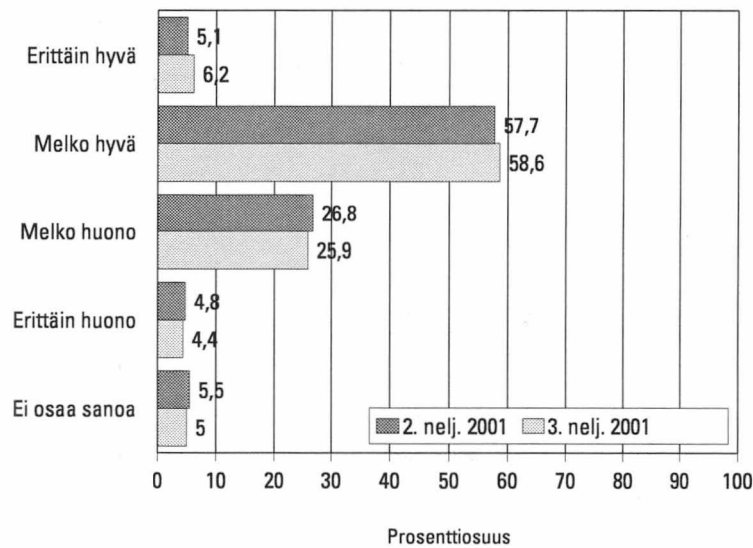
	ASUNNON KORJAUS			KODIN SISUSTUS			VIIHDE-ELEKTRONIIKKA			KODINKONEET		
	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht
Koko maa	24,6	4,8	29,4	35,7	9,3	45,0	23,2	11,5	34,7	15,2	8,4	23,6
Uusimaa	22,9	4,8	27,7	40,3	9,2	49,5	25,5	11,7	37,2	15,5	9,2	24,7
Varsinais-Suomi	26,3	4,1	30,4	35,5	8,3	43,8	22,4	9,5	31,9	11,2	6,9	18,1
Satakunta	30,0	3,4	33,4	37,5	8,4	45,9	13,1	12,6	25,7	16,9	9,0	25,9
Kanta-Häme	27,9	7,6	35,5	37,2	10,2	47,4	27,8	11,8	39,6	20,6	6,8	27,4
Pirkanmaa	22,3	5,2	27,5	35,1	10,3	45,4	25,4	11,3	36,7	17,2	8,7	25,9
Päijät-Häme	24,2	2,3	26,5	28,6	8,8	37,4	16,2	12,3	28,5	11,6	9,1	20,7
Kymenlaakso	25,8	5,5	31,3	32,4	4,8	37,2	21,3	10,6	31,9	16,6	10,7	27,3
Etelä-Karjala	23,0	11,9	34,9	37,4	8,0	45,4	20,1	14,1	34,2	19,7	8,0	27,7
Etelä-Savo	26,1	2,2	28,3	29,5	8,9	38,4	27,6	6,5	34,1	17,2	5,2	22,4
Pohjois-Savo	23,1	5,1	28,2	34,0	8,7	42,7	21,2	12,5	33,7	15,5	5,4	20,9
Pohjois-Karjala	25,4	4,5	29,9	33,7	9,5	43,2	22,3	18,8	41,1	12,2	7,1	19,3
Keski-Suomi	22,8	3,4	26,2	32,7	8,6	41,3	23,0	11,8	34,8	15,9	9,8	25,7
Etelä-Pohjanmaa	25,0	7,6	32,6	23,9	8,1	32,0	20,7	6,5	27,2	11,9	9,4	21,3
Pohjanmaa	23,1	5,4	28,5	31,3	13,5	44,8	23,4	17,9	41,3	18,0	9,6	27,6
Keski-Pohjanmaa	31,8	2,6	34,4	46,5	11,6	58,1	34,0	15,5	49,5	23,5	13,1	36,6
Pohjois-Pohjanmaa	27,3	4,2	31,5	40,8	10,5	51,3	24,3	12,4	36,7	15,6	7,7	23,3
Kainuu	24,1	1,9	26,0	29,9	11,2	41,1	26,3	10,4	36,7	11,3	7,8	19,1
Lappi	26,5	5,5	32,0	31,8	12,1	43,9	24,2	5,7	29,9	12,9	5,8	18,7
Itä-Uusimaa	25,1	3,5	28,6	31,5	11,5	43,0	12,0	7,0	19,0	9,0	12,5	21,5

	KULKUVÄLINE, EI AUTO			HARRASTUSVÄLINEET			KOTIMAAN LOMA			ULKOMAAN LOMA		
	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht	kyllä	ehkä	yht
Koko maa	5,8	3,4	9,2	12,6	4,8	17,4	39,0	13,4	52,4	28,2	13,8	42,0
Uusimaa	5,2	3,2	8,4	13,9	5,2	19,1	43,2	12,7	55,9	38,8	16,4	55,2
Varsinais-Suomi	7,4	2,6	10,0	11,0	1,6	12,6	36,1	11,3	47,4	27,8	14,6	42,4
Satakunta	6,4	4,1	10,5	10,0	3,6	13,6	35,0	12,0	47,0	26,7	9,3	36,0
Kanta-Häme	3,8	1,3	5,1	11,7	5,7	17,4	39,4	10,8	50,2	32,6	9,1	41,7
Pirkanmaa	7,7	1,9	9,6	12,4	6,0	18,4	33,9	13,7	47,6	24,4	13,8	38,2
Päijät-Häme	4,5	5,7	10,2	13,2	6,0	19,2	27,8	10,1	37,9	31,7	15,7	47,4
Kymenlaakso	8,6	3,0	11,6	9,9	5,2	15,1	34,3	9,8	44,1	25,7	14,9	40,6
Etelä-Karjala	7,7	4,3	12,0	12,1	3,2	15,3	36,4	14,1	50,5	23,7	15,6	39,3
Etelä-Savo	4,2	4,1	8,3	16,5	3,2	19,7	36,3	17,3	53,6	27,2	9,1	36,3
Pohjois-Savo	3,7	4,4	8,1	11,9	3,8	15,7	41,5	12,4	53,9	24,1	12,2	36,3
Pohjois-Karjala	7,3	3,4	10,7	11,0	3,8	14,8	39,4	16,3	55,7	19,7	17,5	37,2
Keski-Suomi	6,7	3,2	9,9	8,7	6,2	14,9	35,8	16,2	52,0	25,4	13,3	38,7
Etelä-Pohjanmaa	3,1	5,6	8,7	10,2	4,4	14,6	30,0	19,1	49,1	17,3	9,3	26,6
Pohjanmaa	5,7	5,7	11,4	13,5	7,5	21,0	32,5	17,8	50,3	24,4	15,2	39,6
Keski-Pohjanmaa	9,2	2,8	12,0	14,6	3,8	18,4	36,7	15,9	52,6	15,7	9,7	25,4
Pohjois-Pohjanmaa	4,5	3,5	8,0	15,5	6,2	21,7	52,9	12,6	65,5	19,0	12,7	31,7
Kainuu	5,3	1,3	6,6	12,7	5,9	18,6	45,1	13,5	58,6	21,3	11,1	32,4
Lappi	6,1	4,0	10,1	13,8	5,8	19,6	50,1	15,4	65,5	22,1	8,0	30,1
Itä-Uusimaa	4,8	3,3	8,1	11,4	3,5	14,9	27,9	21,2	49,1	20,5	21,2	41,7

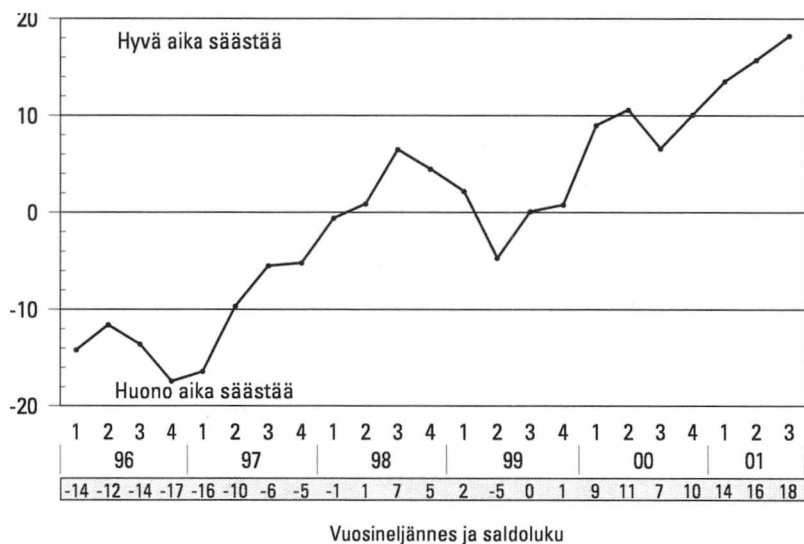
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

12. Millainen ajankohta on

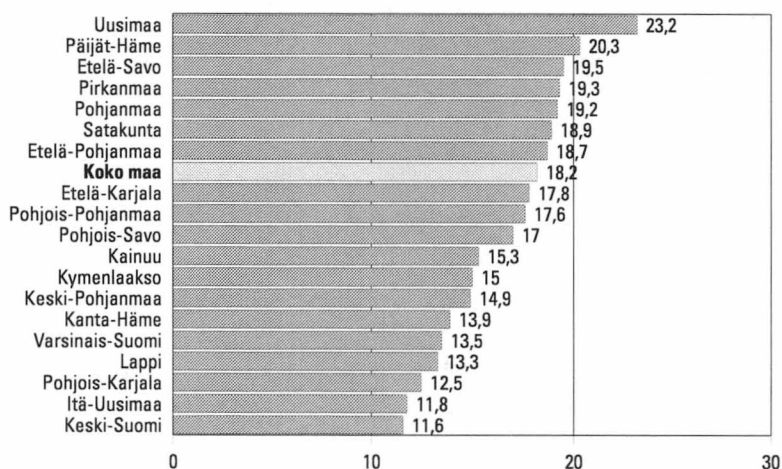
Säästämisen kannalta

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

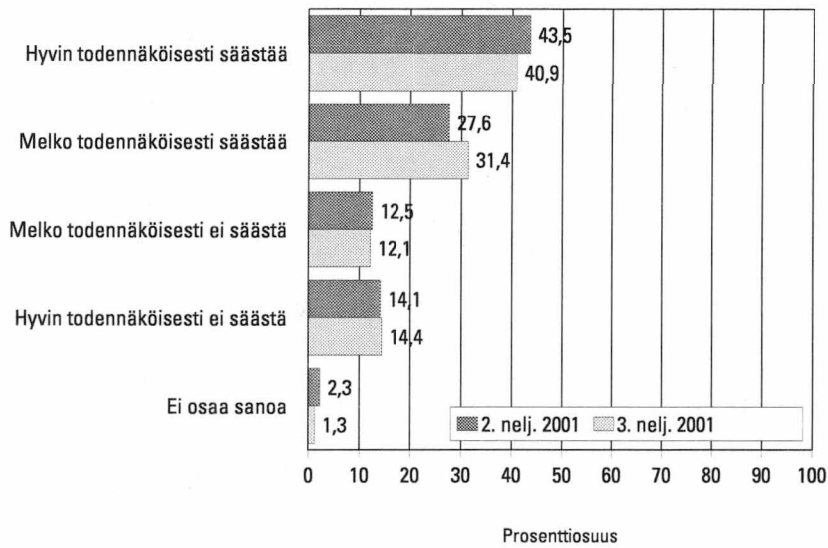
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

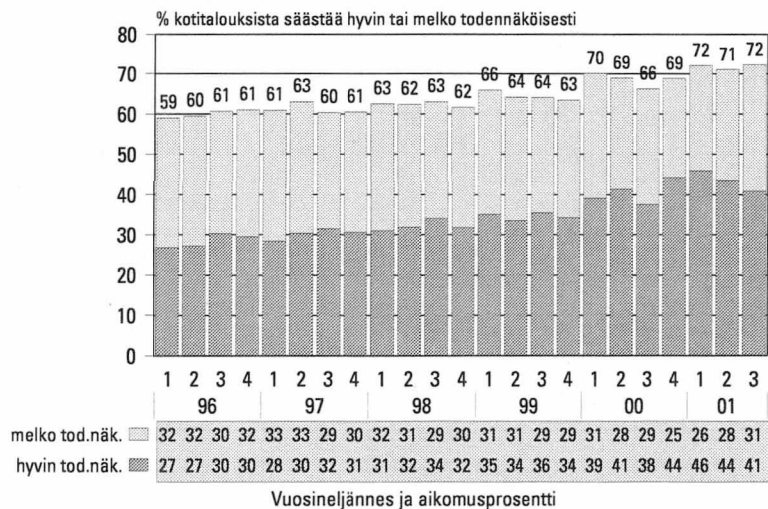
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

13. Kuinka todennäköisesti talous säästää

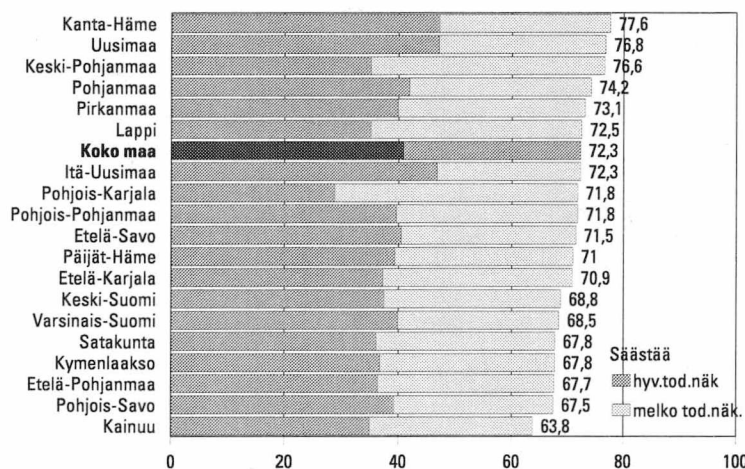
Seuraavien 12 kuukauden aikana

Säästämisaikomus ajankohdasta toiseen

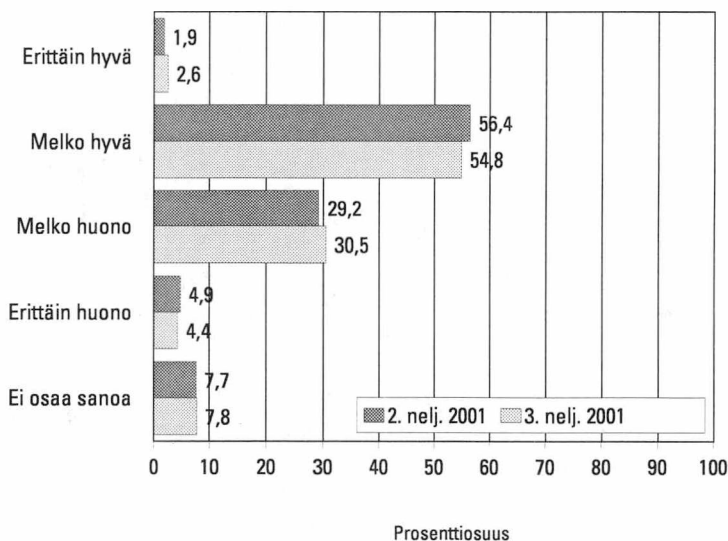
Säästämisaikomukset maakunnittain, 3. neljännes 2001

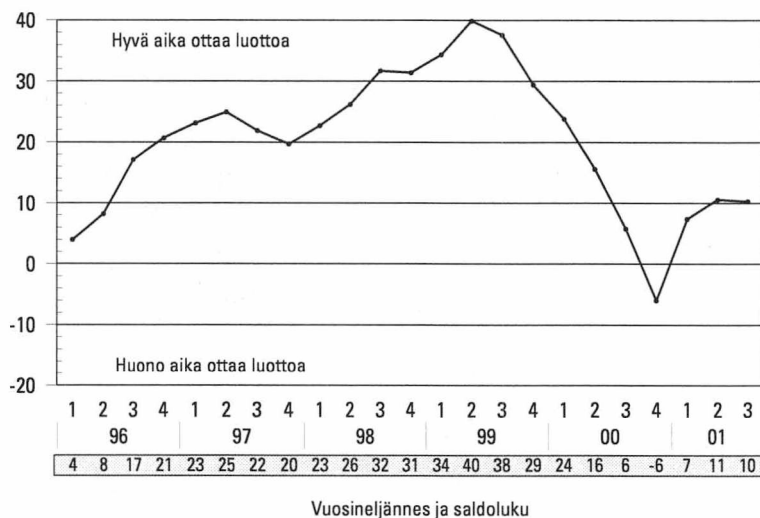
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

14. Millainen ajankohta on

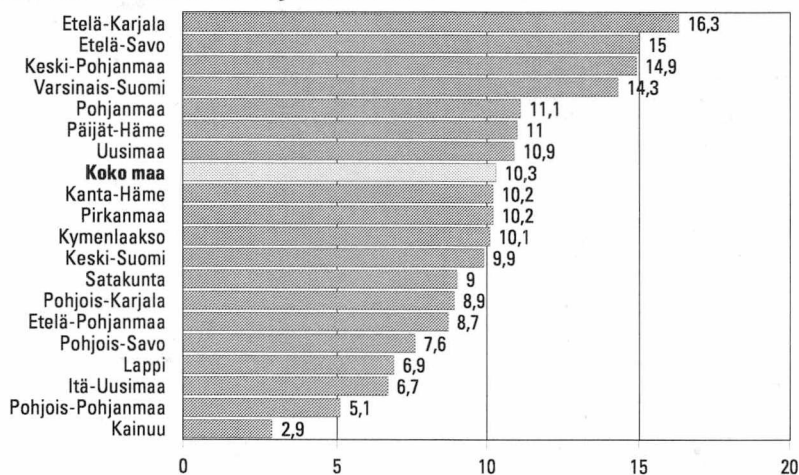
Luotonoton kannalta

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

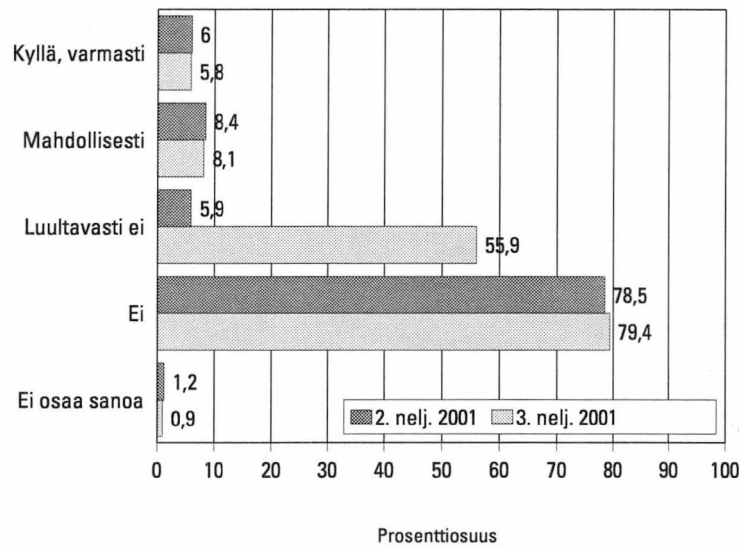
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

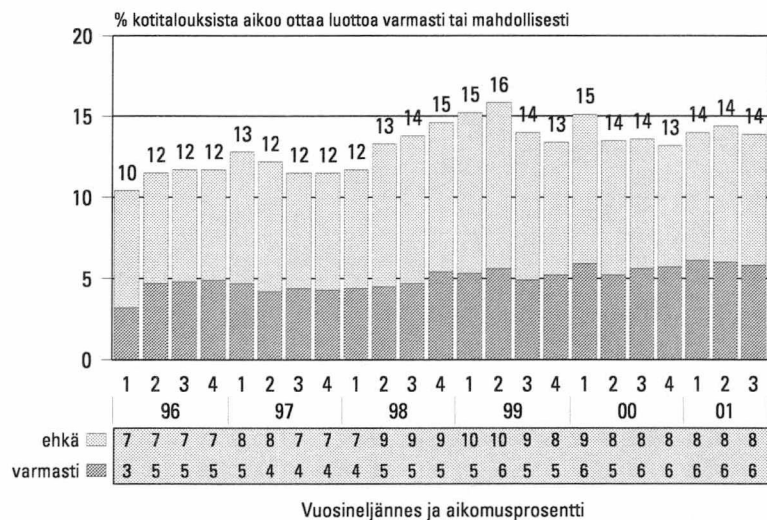
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

15. Aikooko talous ottaa luottoa

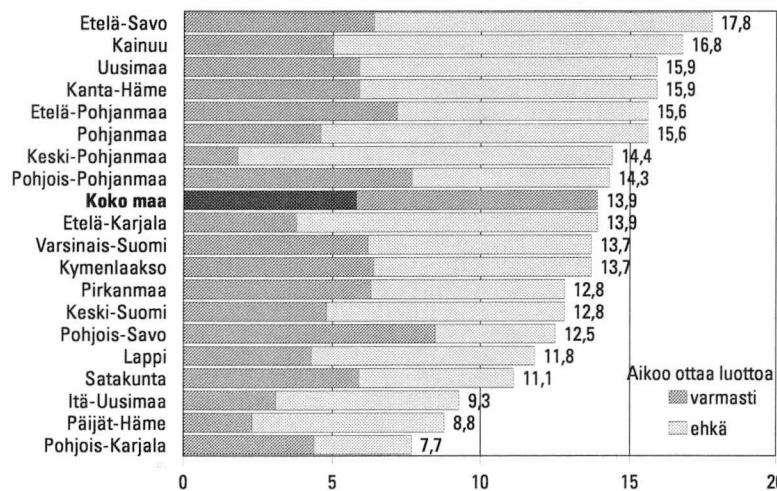
Seuraavien 12 kuukauden aikana

Luoton ottoaikomus ajankohdasta toiseen

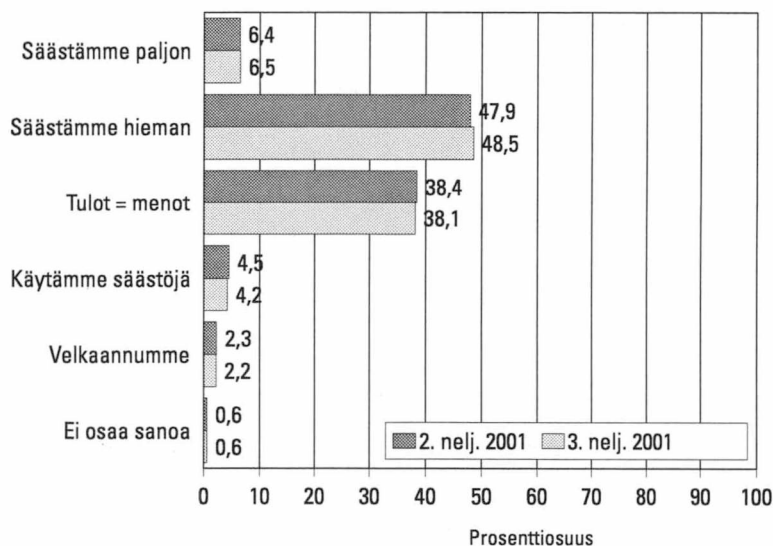
Luoton ottoaikomukset maakunnittain, 3. neljännes 2001

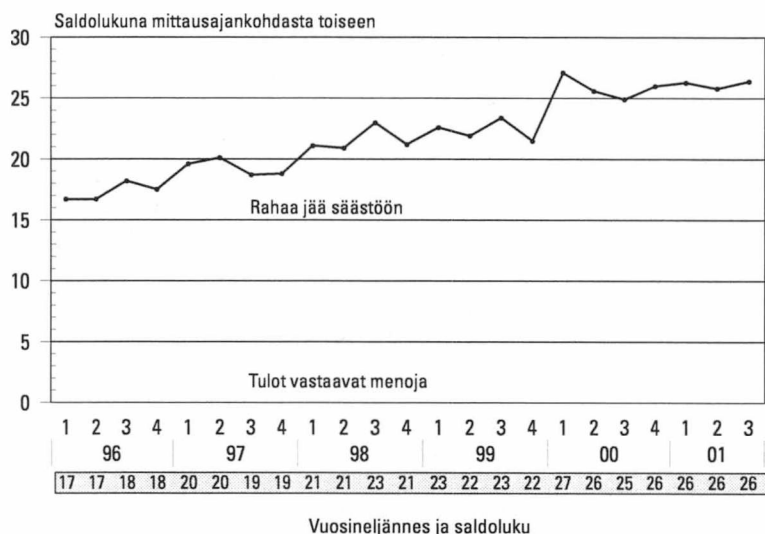
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

16. Kotitalouden rahatilanne

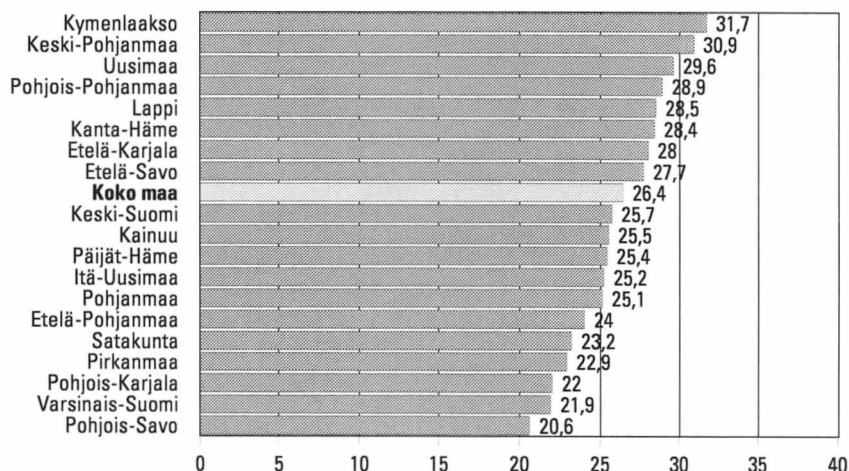
Mikä on nykyinen rahatilanteenne?

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

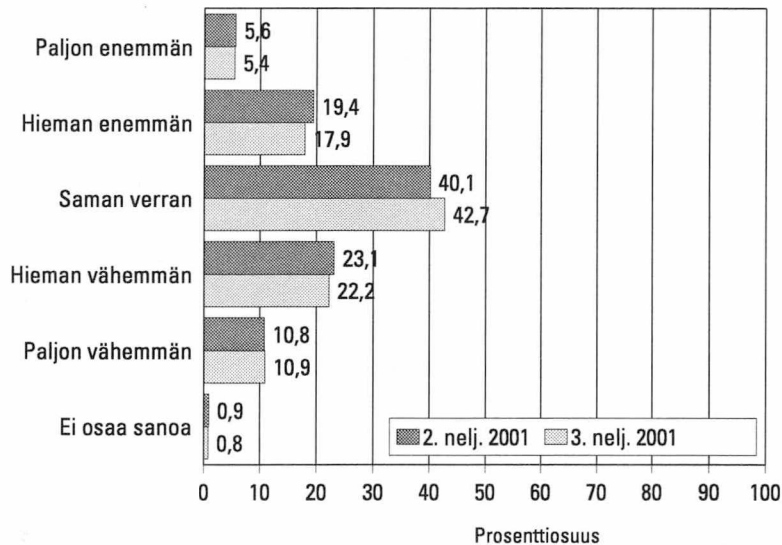
Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

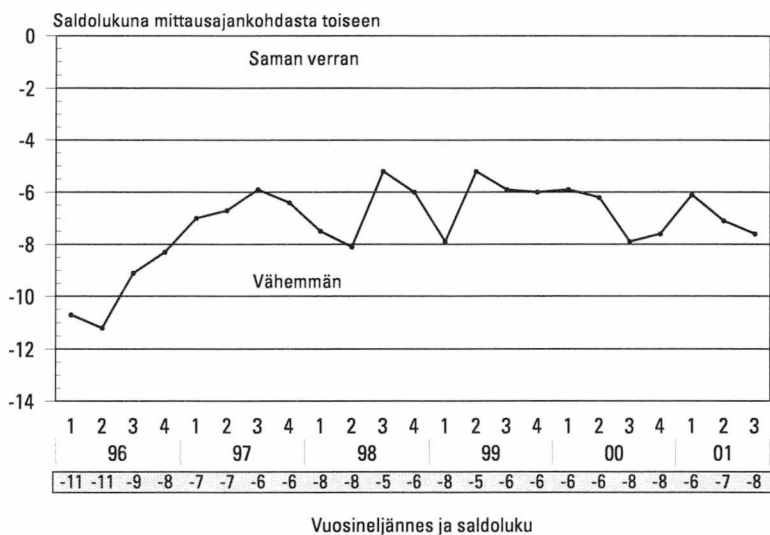
Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

17. Rahankäyttö kestotavaroihin

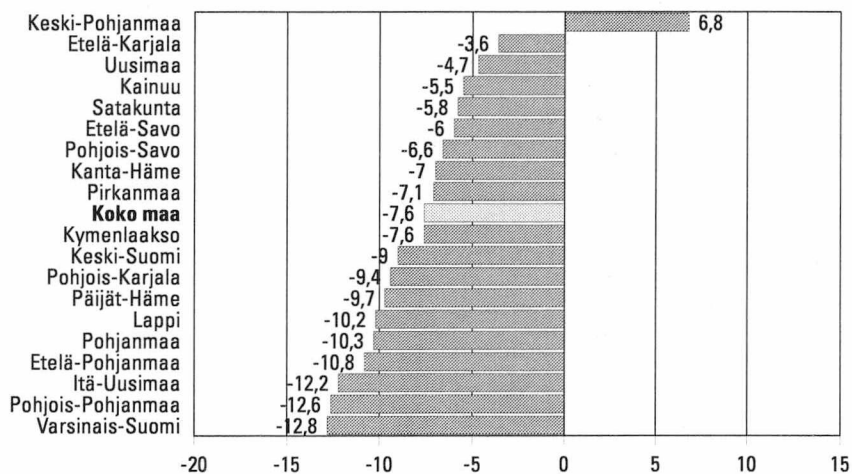
Paljonko rahaa käyttätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edellisiin 12 kk?

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

Saldoluvut maakunnittain, 3. neljännes 2001

Itä-Uudenmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja erityisesti Ahvenanmaan luvut eivät ole haastattelujen pienen määrän takia yhtä luotettavia kuin muiden maakuntien luvut. Ahvenanmaan lukuja ei esitetä niiden suuren satunnaisvaihtelun vuoksi.

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 2001:28
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349

Vastaava tilastajohtaja – Ansvarig statistikdirektör –
Director in charge:

Markku Suur-Kujala